

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

A magyar honvédség átlépte a Királyhágót

A magyar csapatok bevonultak Csucsára, Szászrégenbe, Szamosújvárra és Bánfihunyadra — A kolozsvári bevoulást az olasz és amerikai rádió is közvetíti

A kivonuló románok magukkal visznek minden felszerelést és gyári berendezést — A magyar kormány fenntartja kárigényét — Magyar részről éppen úgy fogják kezelni a román kisebbséget, mint Romániában a magyar kisebbséget

Pusztító légitámadást intéztek a németek London ellen
Károly román király vonatát megtámadták a vasgárdisták — Az exkirály megérkezett Svájcba

Hivatalos jelentés:

A honvéd Vezérkar Főnöke közli: Csapatunk a kitűzött menetcélokot — általában Királyhágó, Meszsehegység gerincvonala, Zsibó, Dés, Bálványos-Váralja, Sajó-Magyaros, Beszterce, Sajó-Völgy és a Kelemen-hegység gerincvonala — elérték.

A megszállás tervszerűen folyik. Csapatunkat a lakosság lelkesedéssel fogadta.

Szeptember 9-én megszálljuk Bánfihunyadot, Hidalmást, Szamosújvárt, Szászrégent és a Maros áttörés vidékét Maroshévíz előtt.

Budapest, szeptember 9. Hivatalos jelentés:

A honvéd Vezérkar Főnöke közli 1940 szeptember 9-én 20 órakor:

Csapatunk a mai napra kitűzött menetcélokot általában Bánfihunyad, Hidalmás, Szamosújvár, Szászszentgyörgy, Petele (Szászrégentől délre), Fehérpatak völgy, Mezőhavas, a Maros völgyében Közemesterháza vonalát minden zavaró körülmény nélkül elérték. A lakosság változatlan lelkesedéssel fogadta az előnyomuló csapatokat.

Szeptember hó 10-én megszálljuk: Mgy. Gorbót, Bonchidát, Szentgót-hárdot, Mezőbándot, Marosvásárhelyet, Szovátát, Parajdot, Korondot, valamint a gyergyói medencét. (MTI)

Átléptünk a Királyhágón

A Királyhágó mentén, szeptember 9. A színpompás, napsugaras, gyönyörű vasárnapon a magyar honvédek átlépték Erdély kapuját, a Királyhágót is. A Királyhágó és Erdély fogalma ősidőktől fogva együvértartozik. Ennek a tájnak a levegőjében már érezzük egész Erdély történelmi hangulatát. Vasárnap óta a Királyhágó csúcán is ott leng a diadalmas magyar lobogó és Horthy Miklós dicsőséges viézei most már megközelíteték Erdély ősi fővárosát, a kincses Kolozsvárt.

Valóságos virágösön úton keresztül marsiroztak be a magyar katonák Krasznára, az ősi magyar település pompás kis városkájába.

Harangzúgás közben érték el katonáink a zsibói kastélyt, Wesselényi Miklós szülővárosát. Majd Bethlen községbe vonultak a honvédeink. Innen kétféle vezet az út: az egyik Beszterce, a másik pedig Naszódra. Bem tábornok székely honvédei itt aratták egyik legfényesebb diadalukat. Majd Dés, Bálványos, Sajómagyaros és Beszterce felszabaduló magyarsága ölelte keblére a magyar honvédeket.

Különösen mámoros boldogsággal fogadta a felszabadító honvédséget Szilágysomlyó népe. Már előző éjjel egy pillanatra sem fekdett le a lakosság, egész éjszaka nemzeti zászlókat készített, eltávolította a román feliratokat és díszelményint épített. — Mire megvirradt, az összes uccákat virágszöngy borította. A gyönyörű verőfényben ott szorongott a városnak és a környéknek apraja-nagyja a bevonulás útjában, boldog elragadtatással éljenezte a honvédeket.

Az ünnepi fogadtatás a történelmi nevezetességű főtéren zajlott le, ahol annakidején Bem tábornok összegyűjtötte csapatait, hogy elinduljon Erdély felszabadítására. Itt állították fel a díszelményint, amelyen a város előkelőségei és különböző egyesületek és testületek vezetői foglaltak helyet. Kétoldalt a küldöttségek sorakoztak. Köztük voltak a világháború egykori harcosai is, akik büszkén tűzték ki mellükre kitüntetésüket. Körös-körül a téren embererdő feketélt. Az az izzó lelkesedés, amely az egész sokaságon eláradt, a hosszú és keserves rabságból felszabadult lelkek mámo-

ra volt. A város közönségének szószólói lendületes szavakban fejezték ki a Szilágyság népének hódolatát, szeretetét és háláját Magyarország kormányzója iránt, túlaradó örömmel ünnepelték a honvédséget és mélyszéges köszönettel emelték ki azoknak az érdemeit, akik mint Magyarország nagy barátai, a bécsi döntést meghozták.

A bevonuló csapatok parancsnoka megindult hangon mondott köszönetet

az ünnepi fogadtatásért és hangoztatta, hogy az ország minden igaz fiának egybe kell fornia abban a nagy építőmunkában, amely a nemzetre vár. Azután felcsendült a Himnusz, boldogságtól kipirult arccal, csillogó szemekkel énekelt mindenki, a fiatalok, gyermekek is, akik titokban tanulták meg a nemzeti imádságot.

A gyönyörű ünnep az ezredzsló megkoszorúzásával végződött.

Huszonkét évig rejtegetett magyar zászlóval várta Zilah a magyar honvédeket

A rádióközvetítések egyik legfeltehetőlenebb helyszíni beszámolója a Zilah városába való bevonulás volt. Ez a város, ahol ezer évvel ezelőtt Töhötöm vezér diadalmas seregei vonultak át, hogy birtokukba vegyék Erdélyt, most a felszabaduló honvédsereg bevonulásának volt tanuja. Az ősi Wesselényi-kollégium diákjai, amely iskola Ady Endrét adta a magyarságnak, huszonkét esztendeig rejtegetett gyönyörű lobogójukkal vonultak fel.

A tömeg szünni nem akaró lelkes éljenezése közben üdvözölte a bevonuló honvédseregeket a város ünnepi szónoka. „Huszonkét évig vértünk arra, hogy meggyötört fejünket rá-

hajthassuk a magyar honvédek fegyveres vállaira, — mondotta a szónok. — „Amikor a magyar a világ nagy nemzetével folytatott küzdelmében elbukott, akkor tépték el tőlünk ezt a földet” — folytatta beszédét és különösen kiemelte azt a tényt, hogy Erdély visszatérése nem vérpatakok, nem otthonaik füstölő romjai árán történt meg, hanem a magyar hadsereg tekintélye, a magyar igazság ereje és a döntőbírák igazságossága következtében.

Az egybegyűlt sokezer főnyi tömeg szakadatlanul éljenezte a magyar hadsereget, Horthy Miklóst, a magyarság vezérét és a két baráti nemzet államférfiát.

Bevonulás Csucsára

Csucsa, szeptember 9. A Királyhágó nehéz menetterepét maguk mögött hagyva, nótaszóval vonultak be a magyar honvédek Csucsára. A falu a Nagyvárad és Kolozsvár közötti útnak körülbelül a felén fekszik, a Sebes-Körös partján.

A falu magyarsága a húszévi ide-

gen uralom és elnyomás alatt is hiszen, öntudatosan megőrizte magyarságát. Csucsán élt annakidején hosszabb ideig Ady Endre, a hírneves magyar költő is, kúriáját a hatalomváltozás után Goga Octavian szerezte meg, akinek földi maradványait a kúria mellett az özevgy tervei szerint

TERMÉNY- ÉS
ANYARAK:
29.00, lucerna 10.00
8.50, lóhere 10.00, —
D, búzaszalma 4.00.

TMÉNY
plési munkálatok
napján munkaszünet
szünetéről
keltekel, hogy a m.
Miniszter úr 163.916
i körrendeletével az
r hó 15-éig terjedő
kon (tehát még szeptem-
ber 15-éig) munkaszünet
hordási és cséplési
re a vasárnapi mun-
szünetre.

Polgármester.

ÉRÉS.
a gróf Waldeck
bi birtokán 1940.
10-ik napján dél-
vilvános bírói árve-
kerülnek bivalyok,
ertések és marhák.

ban hétköznap 50
anak, üzleti hírd-
eket este 8-ig fel-
sz. Telefon: 21-52.

éle

arrást,
óknek munkás-
mit, kötött ruhák-
mintát, tájékozta-
zeállítja dr Ba-
osi Jenő u. 5.

Ügyes
hon is végezhető
kiadok, Textil-
Batthyány u. 1.
1410

ényigényű,
akótársnőt kere-
nemű varrást, ja-
nyatálpalást ké-
f kir. herceg u.
s. 1192

Házak
ek igen előnyös
eltételek mellett
Váradegyház-
karékpénztár.

Németh
stelepen) 23. szá-
is szép családi
val és gyümöl-
busz megállónál
1436

Miklós
am alatti ház csa-
eladó. Közvetítőt
opper Gyula, Sió-
1435

Öndódi
anyásiföld eladó.
óban. 1432

14 kat.
kedvező fizetési
mellett eladó. Vá-
egyei Takaréks.
1430

szünetéről és ki-
elős: THURY
E. Laptulajdo-
tuli Független Új-
t. — Nyomta a
latás feltalálása-
ben; Nagy Károly
üintézte, Debre-
József út 49. sz.

épülő mauzoleumban helyezik majd örök nyugalomra.

Egymásutánban követik egymást a portengeren úszó, tankcsapdákkal, akadályokkal teletűzdelt országúton a különböző alakulatok, először a műszaki csapatok, utánuk a távbeszélő osztagok, a lovasság, gépesített osztagok és végül a gyalogság. A magyar honvédeket Csucsán is diadal- kapu és lelkes fogadtatás várta.

Az olasz és amerikai rádió is közvetíti a kolozsvári bevonulást

Róma, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Messaggero budapesti tudósítója hangsúlyozza, hogy a magyar csapatok az óramű pontosságával és szabályosságával hajják végre a visszacsatolt területek megszállását. A lakosság mindenütt lelkes örömmel fogadja a csapatokat, még a román községek lakossága is ünnepélyes fogadtatásban részesíti a honvédséget s a románok vezetői a haza iránti hűségükről biztosítják a magyar csapatok parancsnokait. A városokban és a falvakban mindenütt felhangzik a Duce neve. A szónokok mindenfelé a hála szavaival emlékez-

A magyar honvédség alakulatai végeláthatatlan sorokban vonultak át a községen. Az él már messze eltűnt a Körös kanyarjában, amire a derékhad a községbe ért. Század századot, motoros jármű motoros járművet ér, s a poros országúton büszkén, blódogan menetelnek a magyar honvédek Kalotaszeg központja: Bánffyhyrad felé. (MTI)

nek meg a fasiszta Olaszországról és vezéréiről és a Duce mellett mindig megemlítik Cianó grófot is, akinek neve immár összeforrott Magyarországi felemelkedésével. Óriási várakozás előzi meg a magyar csapatok kolozsvári bevonulását. Történelmi szempontból ez Kelet-Európa egyik legfontosabb városa, amelynek történelmi és művészi szempontból csaknem olyan jelentősége van Magyarországon, mint Firenzének Olaszország életében. A kolozsvári ünnepségeket olasz és amerikai rádió is közvetíteni fogja.

A kivonuló románok leszerelik az állami üzemeket, elbocsátják a magyar alkalmazottakat

Budapest, szeptember 9. (Budapesti Értékesítő.) Erdélynek az anyaországhoz visszakerülő részeiből, ahová a honvédség még nem vonult be, tovább érkeznek olyan hírek, amelyek szerint az ottani hatóságok figyelmen kívül hagyva a bécsi döntés határozatait, mindennemű felszerelést és gyári berendezést igyekeznek magukkal vinni. Így elvitték a sepsiszentgyörgyi dohánygyár egész gépi berendezését. Ugyanezt tették a nagyobb városok telefonberendezéseivel. Kolozsvárott a vasúti főműhelynek beépített gépeit is leszerelték és elszállították. Mindegyikre névze magyar részről természetesen teljes mértékben fenntartják a kárigényt.

Ma újból érkeztek megbízható értesülések arról, hogy a romániai vállalatok felmondanak magyar alkalmazottaknak és tömegesen elbocsátják minden végkielégítés nélkül. A monldvai munkatáborokban, amelyeket kizárólag magyarok számára léte-

sítettek, még százával vannak olyan magyarok, akik visszacsatolt területei illetőségűek.

Budapesti politikai körökben ehhez megjegyzik, hogy a román kormány, amely állandóan viszonyosságot követel a kisebbségi politika terén, éppen a változás időpontjában tér el a leg- elemibb jóindulattól, amelyet fel lehetne tételezni. Budapesten egyelőre nem terveznek semmi ellenrendszabályt a magyar fennhatóság alá került románokkal szemben. Azonban nem kétséges, hogy magyar részről a román kisebbséget ugyanúgy fogják kezelni, mint a magyar kisebbséget Romániában, ami rendkívül sajnálatos volna a két ország jóvendő szempontjából. Eppen ezért Budapesten ismételt hangsúlyozzák, hogy mindezeket a jelenségeket átmeneti jellegűeknek tekintik s bíznak abban, hogy a román kormány ura lesz Bécsben adott szavának és a helyzetnek. (MTI)

Négyszáz halott és 1500 sebesült áldozata van a londoni bombázásnak

London, szeptember 9. A Reuter-iroda jelentése szerint a London ellen intézett nagy német légitámadásról már minden részlet rendelkezésre áll. Az ellenséges repülők hatalmas területet bombáztak.

Az ellenség támadásai különösen a Themze Londontól keletre eső részére irányultak. A légitámadások a Themze partján három nagy s több kisebb tüzet okoztak. A bombázás itt igen sok kárt okozott. Bombák estek e vidék közhasznú berendezéseire is s azokat működésükben erősen akadályozták. Bombákat dogtak a londoni kikötő dokkjaira s a Themze déli részén levő dokkokban nagy tűz keletkezett. Néhány rak- tárbán kár esett s több vonatáhozó ki- gyulladt.

London többi részében is igen sok bombát dobtak le. London belvárosában is tüzek keletkeztek.

A forgalomban jelentékeny zavarok álltak be, mivel a bombatámadás igen sok vonalat tönkretett. A tüzesetek is igen súlyos feladatokat róttak a tüző- tókra.

A londoni körzeten kívül a légitámadások következtében nagy károk keletkeztek a Themze alsó folyásánál levő kőolajtartályokban is, ahol hatalmas tűz- vész támadt.

E támadások mérete felülmúlt minden eddigi támadást s nagyszámú áldozatok is volt. Az áldozatok száma jelenleg még csak megközelítő pontosságúnak tekinthető. Jelenlegi becslés szerint mintegy négyszáz személy halt meg, a súlyos sebesültek száma pedig ezerháromszáz- ezernégyezerre tehető.

Kopenhága, szeptember 9. (NST) A dán lapok newyorki jelentése szerint az angol kormány nagyarányú megrendeléseket adott számos amerikai autómobil- gyárnak katonai kocsik és alkatrészek szállítására. Az amerikai gyárak az anyagot Kanadába viszik, amiből a dán lapok arra következtetnek, hogy az angol kormány Kanadába akarja áthelyezni fegy- verkezési ipara központját. A dán sajtó ezt annál is valószínűbbnek tartja, mi- után az utóbbi napokban érkezett jelen- tések szerint az állandó német légitáma- dások nagymértékben megbénították az

angol anyaország fegyverkezési iparát, úgyhogy a hadianyagtermelés az elmúlt héten közel negyven százalékkal csök- kent.

Berlin, szeptember 9. Az elmúlt huszonnégy órában lezajló légitámadások- ról a Német Távirati Iroda még a kö- vetkezőket jelenti:

A legutolsó jelentések szerint a néme- tek London ellen intézett támadásai al- kalmával az angolok repülőgépvésztesé- gé 93-ra emelkedett, a német vesztesé- gek száma nem haladja meg a 26-ot. Az angol főváros hadászatiilag fontos cél- pontjai ellen megszakítás nélkül folyta- tott támadás kitérőhöz nem nyomokot hagyott maga után. A többi között a ki- kötőkben és kikötőberendezésekben, kő- olajtartályokban és fegyvertárakban. A német területek ellen két hullámban mintegy 50-60 angol bombázógép vo- nult fel. A birodalom határain azonban a léghátrító ütegek jól irányított tüze olyan váratlanul és olyan nagy erővel érte az angolokat, hogy gépeik egymás- után feladták a harcot és rövidesen el- hagyták a német birodalom területét. — Egyes helyeken, így például Hammból, az angoloknak sikerült könnyebb bom- bákat ledobni, de katonai célpontokban nem okoztak kárt.

Róma, szeptember 9. (Német TI) Olasz körök a London ellen megtörtént inté- zett német légitámadások első napjáról olyan adatoknak és részleteknek jutot- tak birtokába, amelyek világosan azt bi- zonyítják, hogy a német repülők még most is lényegében hadászati célpont- kat támadnak. Mérhetetlen kár esett a kikötők és üzemek építményeiben, va- lamint a hadászati szempontból fontos más üzemekben. A németek elpusztítot- tak számtalan hajót. Teljesen megbénult a vasúti forgalom. Az első éjjel legalább 300 nagy tűzvész keletkezett. Ezek kő- zül ötvenet még a következő napon sem sikerült ártalmatlanná tenni. Több üzem teljesen elpusztult. (MTI)

Berlin, szeptember 9. (Német TI) A berlini sajtó és a birodalom több városá- nak lapjai is éles hangnemben írnak az angol repülőgépeknek a hétfőre virradó éjjel végrehajtott támadásáról, amikor is- méltelen bombázták a német lakónegy- dedeket és más nem katonai célpontokat.

A Berliner Börsenzeitung szerint a Londonból felhangzó siralmak éppen olyan rosszul illenek azokhoz, akik a német megtorló intézkedéseket kihívták maguk ellen, mint azokhoz, akik még hó- napokkal ezelőtt is azt állították, hogy Németországot gyors lerohanással eltör- lik, fehéreműltek a Siegfried-vonalra akasztják és a német fajt kiirtják. Min- den számlát, amit Churchill Németor-

APOLLO filmszínház
Telefon: 25-09
SEPTEMBER HÓ 10-TÓL, KEDDTŐL
KATHERINE HEPBURN és CARY GRANT
főszereplőkkel:
A SZERELEM BELESZŐL
MODERN AMERIKAI SZERELMI TÖRTÉNET A MILLIOMOSOK VILÁGÁBÓL
MAGYAR VILÁGHIRADO
Előadások kezdete hétköznap délután 5, 7, 9-kor, vasárnap 3, 5, 7, 9-kor.

szágnak nyújt, Németország a legponto- sabbán kiegyenlített. (MTI)

Newyork, szeptember 9. (Német TI) Az angol légihaderő tisztjei nyíltan elismer- ik, hogy a német légi haderőnek a londoni kikötőnegyed katonailag fontos pontjai ellen végrehajtott támadása tel- jesen megbénította a kikötő forgalmát. London lakossága számára csak teher- gépkocsikon és vasúton szállíthatnak élelmiszert. (MTI)

Berlin, szeptember 9. (Német TI) Hé- tfőn a német légitámadások célja a Them- zétől északra és délre fekvő kikötő- és hajógyárberendezések voltak. A német harci kötelékek mindenféle nagyságú bombát szórtak ezekre a katonailag igen fontos célpontokra. A keletkezett tüze- ken kívül sok újabb láng csapódott fel s ezek nagy távolságra bevilágították a Themze partjaira. (MTI)

London, szeptember 9. (Német TI) Az angol ellátásügyi minisztérium közlése szerint hűskenyerveket kapnak mind- azok a londoni lakosok, akiknek a légi- támadások során olyan súlyosan me- rőngölődtek lakásaik, hogy nem tudnak főzni. Másoknak tilos hűskenyervet vá- sárolni. (MTI)

Hálaadó istentisztelet Szófiában

Szófia, szeptember 9. (Stefani) A Sán- dor-székesegyházban ünnepélyes hála- adó istentisztelet volt Dél-Dobrudzának az anyaországhoz való visszatérése al- kalmából. Az istentiszteleten résztvettek a király, a királyi hercegek, a kormány tagjai, Olaszország, Németország és Ma- gyarország szófiai követe. Boris király az istentisztelet alatt nagyon megindult- nak látszott. A király a hálaadás után hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett a tengelyhatalmak képviselőivel. A ha- talmas tömeg a hálaadásról hazatérő ki- rályt hatalmas és lelkes ünneplésben ré- szesítette, de kijutott az ünneplésből a tengelyhatalmak követeinek is.

A lelkes tömeg a királyi palota előtt rendezett rokonszenvtüntetést után az olasz követség palotája elé vonult és lel- kesen ünnepelte a fasiszta Olaszországot, az olasz királyt és a Ducet. Ugyanílyen tüntetés zajlott le a német követség előtt is. (MTI)

Berlin, szeptember 9. (Német TI) A Dél-Dobrudzsát visszacsatoló szombat- on aláírt craiovai egyezményvel kapcsolat- ban a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz többek között ezeket írja: Craiovában a Bulgária és Románia kö- zött létrejött megégyezés újabb fontos tényezője Délkelet-Európa megbékélésé-

nek. Azt az igazságtalanságot, amelyet Bulgária nemzeti öröksége ellen elkövet- tek, a szófia és bukaresti kormányok közvetlen megégyezése útján megszü- ntették. — Ezzel megdőlt mindaz, amit Neuillyben a nyugati hatalmak védnök- sége alatt Bulgáriának a Balkán-szövet- ség által történő bekerítésével örök é- lőnek szántak, mert a tengelyhatalmak

lőrgépek eladása **HURAY** Iparkamara
Tel: 17-93.

gondoskodtak róla, hogy megnyissák az utat az igazság számára. — Eppen úgy, jószomszédi viszony és bizalomteljes mint Magyarországot, most Bulgária is a együttműködés értelmében kinyújtja kez- zét román szomszédja felé. (MTI)

Eső, zivatar

A szép meleg idő hazánkban még tart, de már mutatkoznak a közeli időválto- zás előjelei.

Időjósítás: Elénkebb szél, több helyen eső és zivatar, kivált nyugaton a meleg mérséklődik.

Standard
ROBO

Megtá-
tákKa

Bukarest, sze-
Távirati Iroda.)
hogy ott néhány
rdista ki-
adja azt a
oly volt ki-
kor a vo-
behaladt a
hogy csök-
jon át a
litikusai,
zett

Bukare-
éarnap
niszterel-
a korrupe-
ni. A táb-
nekelőt-
ják meg,
nül vagy
litikusai,
zett

Berlin, szept-
irati Iroda.) M-
karest volt re-
veriben letar-
tás éppen akk-
rinescu Jugos-

Berlin, szept-
irati Iroda.) M-
megemliti ma-
a romániai es-
ban tanusított-
sát.

Károly kirá-
többek közöt-
város politika-
mint okszerű-
lyamatnak, a
által képvisel-
kudarca után
tathatatlantul

Budapesti
gárda Károly
elnyomott m-
ben nem lebe-
Zürich, szept-
roly volt rom-
valamint Lu-
Luganól száll-
tya. Ferdin-
Megérkezése
szállót. Ugy-
Lisszabonba
vid ideig fo-
További ter-
tudnak. (MTI)

Hung

Ma is a f

**Standard, Philips, Eka 1941 típusu rádiót
ROBOZ és HAMMER-nál**
Piac u. 8. — Telefon: 24-30.

Megtámadták a vasgárdisták Károly exkirály vonatát

Bukarest, szeptember 9. (Német Távirati Iroda.) Temesvárról jelentik, hogy ott néhány száz vasgárdista kísérletet tett, hogy megtámadja azt a különvonatot, amellyel Károly volt király külföldre utazott. Amikor a vonat délután öt óra tájban behaladt a pályaudvarra és fékezett, hogy csökkentett sebességgel haladjon át a pályaudvaron, legionáriusok, akik a vasútvonal két oldalán állottak fel, puskákkal és pisztolyokkal lövöldözni kezdtek a vonatra. A vonat azonnal fokozta a gyorsaságát s a rajta levő katonai kíséret puskával és géppuskával viszonzta a tüzelést. A lövések a vonat számos ablakát összezúzták. Azt még nem tudják, hogy az utasok közül megsebesült-e valaki. Néhány legionárius, amikor a vonat elrohogott, egy mozdonyra szállt és ezen üldözte a különvonatot. Mások bérelt gépkocsin robotgattak egészen a 40 kilométernyi távolságban lévő Zsombolya határállomásra, azonban mire ideértek, a különvonat anélkül, hogy a román határállomáson megállt volna, már áthaladt a határon és elérte a jugoszláv határpályaudvart. (MTI)

Belgrád, szeptember 9. (NST) Károly volt román király különvonata Olaszország felé haladlában szombaton este nyolc órakor futott be a szabadkai pályaudvarra. A vonat szalonkocsijainak minden ablakát sűrűn elfüggönyözték. Az utasok közül egy lakájon kívül senki nem mutatkozott a pályaudvaron. A lakáj szótól és ásványvizet vásárolt, felvitte a volt király kocsijába, majd alig néhány perccel ott tartózkodás után a vonat újból megindult Zágráb irányába.

Berlin, szeptember 9. (Német Távirati Iroda.) Marinescu tábornok, Bukarest volt rendőrfőnökét Turnu-Severinben letartóztatták. A letartóztatás éppen akkor történt, amikor Marinescu Jugoszláviába akart szökni. (MTI)

Berlin, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Berliner Börsenzeitung megemlíti magyar politikai köröknek a romániai eseményekkel kapcsolatban tanúsított tartózkodó magatartását.

Károly király lemondását — írja többek között a lap — a magyar főváros politikai köreiből úgy tekintik, mint okoszerű fejleményt annak a folyamatnak, amely főleg Károly király által képviselt külpolitikai felfogás kudarcra után Romániában feltartóztatatlannal bekövetkezett.

Budapesti vélemény szerint a vasgárda Károly király által erőszakosan elnyomott mozgalmát végeredményben nem lehetett megállítani.

Zürich, szeptember 9. (Reuter.) Károly volt román király és kísérete, valamint Lupescu asszony újabban a Luganól szállóban laknak, ahol néhai atyja, Ferdinánd király szállt meg. Megérkezése óta nem hagyta el a szállót. Úgy tudják, hogy mielőtt Lisszabonba utaznék, mindössze rövid ideig fog Luganóban tartózkodni. További terveiről még semmit sem tudnak. (MTI)

Bukarest, szeptember 9. (NST) Vasárnap megjelentek Antonescu miniszterelnök első rendeletei, amelyek a korrupciót vannak hivatva leküzdöni. A tábornok-miniszterelnök mindelelőtt utasítást adott, hogy vizsgálják meg, nem szereztek-e illetéktelenül vagyont a régi rendszer vezető politikusai. A hivatali tevékenység alatt szerzett vagyon eredetét igazolni kell.

Egy másik miniszterelnökségi bizottság a Nemzeti Bank ügyvitelét fogja átvizsgálni abból a szempontból, milyen devizakiutalások történtek az elmúlt öt évben a jegybank részéről.

Ugyancsak átvizsgálják az úgynevezett fegyverkezési alapok ügyvitelét is tíz évre visszamenően.

Az egyes minisztériumoknál rendszeresített titkos alapok öt évre visszamenően tartoznak számadást adni ügyvitelükről. A titkos alapokat a miniszterelnök azonnali hatállyal megszüntette s az alapok pénzét — mintegy kétfélmilliárd leit — a rendes költségvetés keretébe utalta.

Ugyancsak elrendelte az utolsó nyolc évben megtartott politikai pörök revízióját. Azokat a bírakat, akik az elmúlt nyolc év politikai bűnpörökben vétettek a jog és igazság ellen, súlyos büntetésben részesítik.

A rendszerváltozással kapcsolatos kormányintézkedések gyors ütemben követik egymást. A Károly-féle egy-párt rendszer hordozóját, a Nemzet Pártját feloszlatták s vasárnap reggel Antonescu rendeleti úton megszüntette a régi hivatalos egységpárt ifjúsági szervezetét, az Országőr-szövetséget is.

A pártpolitikai élet központja szombat óta ismét a Vasgárda Zöld Palotája, amelyet két évvel ezelőtt kormányrendelettel kisajátítottak.

A román fővárosban nagyjában véve helyreállott a rend és a nyugalom.

A bukaresti pénzpiacra aránylag nyugodt a hangulat, úgy a bankok, mint a takarékpénztárak normálisan folytatják üzemüket. A bukaresti lapok szerint ez a körülmény azt bizonyítja, hogy a lakosság bízik az új rendszerben.

Heléna királyi hercegnő, II. Károly elvált felesége, aki férje száműzetése után visszatért Romániába, Antonescu tábornok rendeletére „királyi felség” és „anvakirályné” címet kap.

Miklós királyi herceg, az exkirály öccse, akit Károly annakidején rangon aluli házassága miatt száműzött, szintén útban van hazafelé. Miklós herceg szombaton Velencébe érkezett, ahonnan hétfőn vagy kedden indul repülőgépen Bukarestbe.

Az ifjú Mihály király jogkörét újabb pórtrendelettel szabályozták. A miniszterelnök által kiadott rendelet értelmében a királynak joga lesz közkegyelmet gyakorolnia, de viszont nem lesz joga ahhoz, hogy megváltoztassa az állam törvényeit.

Külföldön elterjedt híresztelésekkel szemben hivatalos közleményben megállapítják, hogy Romániában seholsem rombolták le állami, vagy magánépületeket, sem pedig az „ország-örtség” épületét. Semmiféle politikust nem tartóztattak le.

A szombati minisztertanácsról kiadott hivatalos jelentés szerint a kormány megkezdte egész sor fontos kérdés tanulmányozását, a többi közti szerepelt a minisztertanácsban a parasztság helyzetének javítása, a munkásság támogatása, a közigazgatás újjászervezése, valamint a családvédelem kérdése.

Antonescu tábornok elrendelte, hogy a nagykövetségeket ismét követségé kell átalakítani s a nagyköveti címeket meg kell szüntetni. Romániának az utóbbi években Franciaországban, Jugoszláviában, Törökországban, Görögországban és a Vatikánban volt nagykövete.

A román exkirály, beavatott körök értesülése szerint, Kanadába szerezne eljutni, ahol már régebben birtokot és kastélyt vásárolt magának. Az exkirály, amikor már tudta, hogy távoznia kell, Bulgárián és Törökországon keresztül akart elutazni s az volt a szándéka, hogy Egyiptomba megy, ahonnan Afrika megkerülésével jut el Amerikába, illetve Kanadába. Ezt a tervét nem sikerült végrehajtania mert sem a bolgár, sem a török, sem

pedig az egyiptomi kormány nem adott neki beutazási engedélyt. A trónjavesztett uralkodó ekkor úgy döntött, hogy egyelőre Svájcba megy, de miután a svájci kormánytól is csak tizenöt napos tartózkodási engedélyt kapott, két hét múlva Svájcot is elhagyja és a francia Rivierára utazik.

Károly, volt király Lupescunéval és kíséretének tagjaival vasárnap délután Luganoba érkezett és a város egyik szállójában vett lakást.

Maniu nem marad Erdélyben

Bukarest, szeptember 9. (Bud. Tud.) Maniu Gyula egy héttel ezelőtt Kolozsvárra utazott, állítólag azzal a szándékkal, hogy a Magyarországhoz csatolt területen maradó románok vezére lesz, — Károly király lemondásával megváltoztatta tervét és vasárnap Bukarestbe érkezett s itt is marad. Bukarestben úgy tudják, hogy Vajda-Voevod Sándor veszi át Erdélyben Maniu helyett a románok

vezetését. (MTI)
Bukarest, szeptember 9. (Német TI) — Antonescu tábornok államvezető rendeletileg feloszlatta a Károly volt király által alakított nemzetszövetséget. A feloszlátási rendelet a párt alá rendelt szervezeteit is érinti. Így az úgynevezett nemzeti gárda is feloszlik. A nemzeti gárda az utóbbi hónapokban vidéken mellékkormányokat alakított. (MTI)

Az orosz sajtó a román csapatok magatartásáról a szovjet határon

Moszkva, szeptember 9. (Német Távirati Iroda.) A moszkvai Pravda és beszarabiai Kisenyevből keltezett külföldi tudósításában feltűnő címe alatt foglalkozik a román csapatokkal, amellyel — mint a lap jelenti — augusztus második felében a szovjet-orosz-román határmentén tanúsítottak.

A szovjetországi kormány, mint ismeretes, ebből az alkalomból két ízben is tiltakozott a román kormánynál, a külügyi népbiztosság augusztus 30-án külön közleményben számolt be erről az eseményről. (MTI)

Betiltották a szektákat Romániában

Bukarest, szeptember 9. (Német Távirati Iroda.) A román kultuszminiszter rendeletileg betiltotta az összes szekták működését. A tilalom vonatkozik az eddig elismert szektákra is, mint aminő pl. a baptista szekta. A betiltott szekták imaházait és egyéb épületeit bezárták. Ezek az épületek az állam tulajdonába mentek át. A betiltott szekták tagjait felekezeten kívülieknek tekintik mindaddig, amíg be nem lépnek valamely elismert keresztény egyházba. A zsidó felekezet szervezetét később állapítják meg. A zsinagógák, templomok és imaházak működéséhez új engedélyt kell kérni. Feloszlatták mindazokat a zsidó hitközségeket, amelyeknek nincsen zsinagógájuk. (MTI)

Ottava, szeptember 9. (Reuter) Kanadában figyelmet keltenek azok a hírek,

hogy Károly volt román király Kanadába akar letelepedni. Hivatalos körök jelentése szerint a király letelepedésének nem volt akadálya. A bevándorlási hatóságok tisztviselői azonban megjegyzik, hogy a szabályok szerint Lupescu asszony bevándorlása akadályokba ütközik. (MTI)

Bukarest, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) Antonescu államvezető és miniszterelnök a következő államtitkárokat nevezte ki:

Hadrelszereleési minisztériumban Dobro Georg tábornokot, a nemzetvédelmi minisztériumban Pantari Mihály tábornokot, a légi és tengerészeti minisztériumban Jienescu Georg repülőőrnagyot és a belügyminisztériumban Riosanu Alexandrot.

ILLETÉKES KÖZLÉS AZ ERDÉLYI BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEKRŐL

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyen felhívják a nagykövetség figyelmét arra, hogy az erdélyi kérelmezések céltalanok és csak felesleges munkát okoznak a hatóságoknak. Egyáltalán nem lehet szó arról, hogy 30 napon belül beutazási engedélyt adjanak és azon túl is csupán a sajtóban és rádióban már közölt rendelet korlátozásainak keretén belül engedélyeznek beutazásokat. Kivételt — amint a közölt rendeletből ismeretes — csupán egy esetben tesznek: abban az esetben, ha valakinek a visszacsatolt vidéken lakó legközelebbi hozzátartozója elhalálozott.

Kérje mindenütt vásárlásainál a Repülőbélveget!

Hungária filmszínház
Telefon: 24-71 sz.

Ma is a filmtechnika csodája, a világ-sikert aratóit:

A láthatatlan ember visszatér.

c. filmóriás.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor
A legújabb világhíradók.

Jakobovits József meghalt

Debrecen város társadalmában osztatlanul mély és általános részvételt keltett az a hír, hogy dr. Jakobovits József ügyvéd, Debrecen város tb. tisztí főügyésze, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának ügyésze, Debrecen jogásztársadalmának egyik vezető tagja vasárnap este rövid, súlyos szenvedés után elhunyt.

Jakobovits József dr. halála súlyos vesztesége Debrecen közéletének. Kiváló jogász volt, különösen pénzügyi jogi téren kiemelkedő tudással és ezt a tudást mindenkor önzetlen készséggel bocsátotta a köz rendelkezésére. Puritán egyénisége, úri gondolkodása, meggyőző, szerény modora csak tisztelőket és barátokat szerzett számára a társadalom minden rétegében s dr. Jakobovits József valóban egyike volt Debrecen közéletében a legtisztelendőbb és legmegbecsültebb egyéniségeknek.

Jakobovits József dr. 57 éves volt. Debrecenben született, középiskoláit a Kollégium főgimnáziumában végezte, majd a kolozsvári egyetem jogi fakultására iratkozott be. Jogi tanulmányai alatt egyik vezére volt, mint erős függetlenségi érzésű ifjú, a kolozsvári egyetemi ifjúságának. Ügyvédi oklevelét megszerezve, 32 évvel ezelőtt nyitotta meg ügyvédi irodáját Debrecenben s 27 esztendője, hogy feleségül vette Mandel Erzsébetet, nyírségi földbirtokos leányát. Házassága évében lett ügyésze a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának s ezt a tisztséget a háborús megszakítással azóta állandóan betöltötte.

A háború kitörésekor, az első mozgósítási napon, mint tartalékos hadnagy bevonult a volt 39. gyalogezredhez és 52 hónapot töltött a harcokban. Vitéz tiszt volt, harctéri érdemeit az ezüst és a bronz Signum Laudis odaítélésével jutalmazták és egy darabig német csapatnál is szolgált, ahol a II. osztályú vaskeresztet nyerték ki.

1918 őszén szerelt le s árkot bázárt Debrecenbe a polgári életbe, a következő évben pedig megszületett egyetlen fia.

A közéletben a forradalmak után kezdett életrésztet szerezni. 1920 óta állandóan tagja volt Debrecen város törvényhatósági bizottságának s ott széles látókörével, higgadtságával, mindig csak a lényegre és a közérdeket tekintő magatartásával csakhamar egyike lett a törvényhatósági bizottság vezető egyéniségeinek. Tagja volt a jog- és pénzügyi bizottságnak, ahol kiváló szaktudásával igen nagy szolgálatokat tett Debrecen városnak és a kisgyűlésnek is s közéleti érdemeiért Debrecen város tb. tisztí főügyészévé nevezték ki. Különösen emlékeztetnek magasszínvonalú költ-

ségtelési beszédei, melyek rendkívül alapos tájékozottsággal, éles és plasztikus boncolásukkal és tökéletes szakszerűséggel mindenkor belibincseltek a törvényhatósági bizottságot.

Jakobovits József dr. egy hétig volt beteg. Hét nappal ezelőtt kinn járt felesége birtokán és onnan betegen tért haza. Vérhasgyanus volt, két napig otthon ápolták, majd beszállították az egyetemi belgyógyászati klinikára. Ott orvosai mindent elkövettek

Gyenge volt a búza és a rozstermés Hajdúmegyében

A tengeri és a burgonya jó termést ígér, ha kedvező lesz az idő

Hajdú vármegye közgazdasági bizottságának hétfői ülésén Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő a következőkben számolt be a vármegye augusztus havi mezőgazdasági állapotáról:

Augusztus hónapban, a hónap első felében változó, tulnyomórészt az évszakhoz képest hűvös, esős időjárás uralkodott. Az éjjeli lehűlések általában erősek voltak, a nappali felmelegedés legnagyobbrészt igen gyenge. A hónap első felében a csapadékmennyiség meghaladta az átlagot és a hónap eleji esőzések a szokásos mezőgazdasági munkálatok elvégzését hátráltatták. A hónap második felében az időjárás kedvezőre fordult, úgyhogy a learatott kalászosok hordása és a cséplési munkálatok befejezése zavartalanul megindulhatott.

Az elmúlt hónap folyamán az összes kalászosok learatása megtörtént s a cséplési munkálatok is, különösen a homokos területeken nagyrészt befejeződtek. — A hordási munkálatoknál nagy könnyebbéget jelentett, hogy az egyes katonai alakulatok fogatokat adtak ki a gazdáknak s e téren fennakadás nem állott elő. A katonai szolgálatra behívott cséplőgépek és a cséplési idejére, amennyire azt a lehetőségek megengedték, szabadságot adtak, s ahol szükségessége felmerült, a cséplési munkálatok a honvédelmi munkaszolgálatosok kirendelése által nyertek befejezést. A cséplési munkálatok zavartalan menetének biztosítása érdekében a községi elöljáróságok, a helyi gazdasági megbízottak és a járási gazdasági felügyelők jelentései alapján minden esetben a cséplőgépekhez elegendő számú munkást rendeltek ki s ennek eredménye, hogyha egyes helyeken nehézségek is merültek fel a cséplésnél, azok mégis kedvező befejezést nyertek.

A cséplési eredmények alapján a búza termése úgy mennyiségileg, mint minőségileg csökkenést mutat az előzetes termésvetésekhöz viszonyítva, aminek oka részben az a körülmény, hogy a búzák

megmentésére, szombaton éjjel vértömlesztést is hajtottak végre s úgy látszott, hogy ez pillanatnyilag javított az állapotán, a harcokban kifáradt szíve azonban nem bírt megbirkózni a kórral és vasárnap este fél 10 órakor csöndesen elhunyt.

Halálát özvegye és fia, sógorai: Mándy András dr. hajdúnánási közjegyző és dr. Berényi István és dr. Radó Vilmos tisztí orvosok és Debrecen egész társadalmá gyászolja, mint olyan férfit, aki valóban önzetlenül és valóban sokat dolgozott városáért és a közért.

közvetlenül az aratás előtt kissé megszorultak, a többi csapadék következtében a keresztekben és asztagokban levő búzák átáztak, másrészt pedig az, hogy közvetlenül az aratási munkálatok előtt, különösen a pöspökladányi járásban a torzsgomba és a rózsaszínű penész felépült.

Különösen a pöspökladányi járás területén és azokon a helyeken, ahol a tavasz folyamán huzamosabb időn keresztül vízállások voltak, a terméseredmény gyenge s a megyei átlag nem haladja meg a 6,5 q-át.

A rozstermést is befejezték. A szem színe és minősége a sok esőzés miatt romlott, minőségi súlya 64—74 kg. között váltakozik, átlagosan kat. holdanként 6 q termést adott.

Az őszi árpa gyenge termést adott, viszont a tavaszi árpa terméseredménye kielégítő, kat. holdanként átlagban 8 q. A zabcséplést is mindenütt befejezték, a szemek szép nagyok és teltek, az átlagos termés kat. holdanként 7 q.

A lóhere és lucerna második, illetve harmadik kaszálása nagyrészt befejeződött, mennyiségre nézve jó termést adtak, minősége azonban a hozam nem kielégítő, mert részben rothad, vagy boglyákban ázott s egyes helyeken a bő csapadék következtében rothadásnak indult. A szárításkor a levelek legnagyobb részben letöredeztek.

A zabos búkkönyt általában betakarították, mennyiségre a hozam elég jó, a minőség azonban itt is gyenge. A rétek anyaszóna termése a sok eső miatt minőségileg sok kárt szenvedett, a sarjú nagyon jól fejlődött, helyenként ismét kaszálják. Azok a legelők, melyek nem állanak víz alatt, elegendő táplálékot nyújtanak a legelő jószágoknak.

A tengeterítések általában szép fejlődést mutatnak. Gyengébb termés a nedvesebb helyeken várható, hol fejlődésükben visszamaradtak és sárga színűek. A csövek általában nagyok, fejlettek és szép számban mutatkoztak. A tengeri jelenlegi állapota kedvező, a jó termés eredmény érdekében azonban feltétlenül szükség van száraz, meleg, napsütéses időre.

A burgonya gumói szép nagyok, a késelek is jó termést adtak, illetve ígérnek, a laposabb helyeken a gumók rothadni kezdtek.

A cukorrépa és takarmánrépa általában erőteljesen fejlődik, a levelek, valamint a gyökerek egészségesek és fejlettek. A termés a legtöbb helyen jónak ígérkezik.

A gyümölcsfák közül a szilva gyenge termést, az alma és körte közepes termést adott. Általában sok a ferges és lehullott gyümölcs. A hűvös, esős időjárás a szőlők állapotára rendkívül kedvezőtlen hatással volt, egyrészt a fűrtök fejlődését és érését hátráltatja, másrészt a peronospora által okozott és eddig is súlyos károk továbbterjedését segíti elő.

A hordási és cséplési munkálatok befejezése után az őszi talajelőkészítési munkálatai, valamint a trágyakihordási munkálatok megkezdődtek. Általánosságban a repcét is vetik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

A mezőgazdasági munkások napszám-bérei az elmúlt hónapban a következőképpen alakultak: Férfi munkásnál 3,50—5 pengő, női munkásnál 2—3 pengő.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium az árvízűjtotta kisgazdák vetőmagellátása érdekében Hajdú vármegye területére ez év őszén is különféle vetőmag-akciókat rendez. 4500 q inséges kölcsönbúza vetőmag kerül kiosztásra, jövő évi visszafizetési kötelezettség mellett, azon 20 kat. koldon aluli területen gazdálkodók részére, akik vetőmagjaikat beszerezni nem képesek.

Hasonlóképpen kiosztásra kerül ugyan-csak fenti feltételek mellett 150 q rozsvetőmag is.

Azon gazdálkodók részére, akik készpénzért óhajtanak nemesített utántermesztésű vetőmagot beszerezni, a minőségi búza vetőmag akció keretében esz-közölhető készpénzfizetési módot is lehet.

6600 KILOMÉTER ORSZÁGOT A VISSZATÉRŐ ERDELYBEN

Az erdélyi területekről visszakerülő vármegyékben levő közutak hálózatáról egyelőre csak a románok által megállapított adatok állanak rendelkezésre. A románok megkülönböztetnek jobban kiépített állami és olcsóbb pályával készült törvényhatósági utakat. Az eddigi becslések szerint visszakerül összesen 6600 kilométer állami és törvényhatósági közút.

Ezzel pedig, miután a Felvidékkel és Kárpátaljával együtt közúthálózatunk 5800 állami és 27.000 kilométer törvényhatósági, vagyis körülbelül 33.000 kilométer, az említett 6600 kilométerrel együtt kerekén 40.000 kilométer úthálózat van most már Magyarországon. A 6600 kilométer új közút igazgatására előrelátólag 8 új államépítészeti hivatal és 2 közötti kerületi felügyelőséget állítanak fel.

Svájci tenyészbikák szarvasmarhatenyésztésünk szolgálatában

Budapest, szept. 7. Szarvasmarhánk közel 80 százaléka a Simenthali jellegű magyar tarka marha csoportjába tartozik, ezért a földművelésügyi minisztérium szarvasmarha állományunk vértelrissítése és nemesítése érdekében már évtizedek óta nagy súlyt helyez értékes svájci tenyészanyag behozatalára. A földművelésügyi minisztérium az idén 40 darab svájci tenyészbika beszerzését határozta el és ezeket a bikákat az augusztus hó végén megtartott Bern-ostermondingeni és Thuni nagy bikavásáron vásároltuk meg. A tenyészbikák közül mintegy 20 darab köztenyésztésbe kerül és mint vm. törvényhatósági bikák a szarvasmarhatenyésztés terén vezető községek állományának fejlesztését fogják szolgálni, a többi svájci bikát pedig neves törzstenyészetek és állami ménésbirtokok vásárolják meg. (MTI)

Herskovits Jenőné Weisz Margit

elhunyt. Temetése 10-én délután negyed 4 órakor lesz az izz. temető halottsházából.

Minden külön értesítés helyett.

Özv. DR. JAKOBOVITS JÓZSEFNÉ sz. MANDEL ERZSÉBET neje és egyetlen fia IVAN, porig lesújtva tudatják, hogy a leggyöngédebb férj, a legönzettelenebb apa, a legpéldásabb vő, rajongásig szeretett testvér, sógor, a hűséges barát,

dr. JAKOBOVITS JÓZSEF ügyvéd

a volt cs. és kir. 39. gyalogezred tart. főhadnagya, mindkét Signum Laudis a kardokkal, a Károly csapatkereszt és a II. o. német vaskereszt tulajdonosa, Debrecen sz. kir. város tb. főügyésze és törvényhatósági tagja, a Magyar Általános Hitelbank ügyésze

nincs többé.

Temetése 1940. szeptember hó 10-én, kedden délután 4 órakor lesz az izz. temető halottsházából.

MIG ÉLTÉL: IMÁDTUNK,
MIG ÉLÜNK: SIRATUNK.

— Minden külön értesítés helyett. —

Ünneplőbe öltözz

Utótt a történelem viselésé megint úgy győzzön a magyar sorsát formáló akció magyar főváros szék öreg templom-mészelt istenháza magyar szolozsmái.

A történelmi ki-óráiban levett fo-magyar. A bujdokson és államhü r-kikkel a megpröbber, boldog és szoromgő gazda, küzdő kereskedő, ládánya, hitves és a hálaadó magya

A magyar nem-hogy Istene is cs-sát becsületes k-maga is formálj-emberül megfelel-és állandó aka-mindvégig erősen-seket és lemond-áldozatos és ve-hozta a sikert. látása, a célkitü-raagszkodása az

Mennyi keserv-millió van abba-mit büszkeségg-tunk! Ugyan mir-ta igazság és jo-állami akarat m-ugráskészen a-Honvédség! Az-legelőszzerűbb sz-küzdőkész magy-védség, mely-mindenkor péld-nek! Az a hads-tósággal, elszánt-urának parancs-nemzetben és n-nyörű magzatáb-ég a vagy, hog-gal, — ha kell-szabadítson san-ka!

A honvédet-álmok megvaló-türelmetlensége-vány selymét u-szabadulás vih-duló területek-ban sokat szen-érezünk: várna

Mi pedig a-megtért bünös-szünk szurony-gyunk.

De visszük a-ratából a meg-nyar erőket tá-re!

Apróhird-ményt hoz-GETLEN U

Víg

Kizáróla

A le

A1

A szere

Főszere

PETE

künk!

rt a Gond-hogy újra-nemzetek

A debr-vényessy

testvéreink,

lságos órán-

5 és kism-

A

5 g nd val

vi. 10 es-

összedobban

n tudja jól,

ötti ha

di

tes besz-

egyrészt

kezőket

— Ho-

sége, ál-

kelet fe-

egy nap

megindú

foságu

hadit

ves

mit

koron

s mi le-

lás ti-

grov

ván g-

nem

kájuk

honvé

veszi

veszi

elzsa-

barát

rol, a

A

zot

adit

Ug

aza

szab

szab

nem

bb bünyü

et:

Va

Elr

Vás

Ten

his

es

ál

szab

szab

6 maj

Ünneplőbe öltözzék lelkünk!

Útott a történelem órája, mert a Gondviselés megint úgy akarta, hogy újra győzzön a magyar igazság! A nemzetek sorsát formáló akarat érces hangját a magyar főváros székesegyházainak, a vidék öreg templomainak és falvak fehérre meszelt istenházainak zúgó harangjai magyar zsolozsmákban visszhangozták.

A történelmi kinyilatkoztatás meghatározó óráiban levett főveggel áll meg minden magyar. A bujdosó székely fenn a havason és államhű nemzetiségi testvéreink, kikkel a megpróbáltatások válságos óráiban is egyek voltunk. Vezető és kísérember, boldog és sorscsapott. A természet szorongó gazda, az élet apró gondjaival küzdő kereskedő, iparos, tisztviselő, családfő, hitves és ara szíve összedobban a hálaadó magyar imádságban.

A magyar nemzet azonban tudja jól, hogy Istene is csak akkor segít, ha sorsát becsülettel kézzel és jószándékkal maga is formálja! Ennek az igazságnak emberül megfeleltünk. A nemzet történelme és állandó akarata, a felszabadításban mindvégig erősen bízó hite, a nélkülözéseket és lemondásokat boldogan vállaló áldozatos és verejtékes munkája meghozta a sikert. Az államhatalom előrelépése, a célkitűzésekhez való állhatatos ragaszkodása az ügyet győzelemre vitte.

Mennyi keserves fillérből összerakott millió van abban a fegyveres erőben, a mit büszkeséggel magunknak vallhatunk! Ugyan mire mentünk volna a pusztai igazság és jog hangoztatásával, ha az állami akarat mögött nem állott volna ugráskészen a nemzet személynéje: a Honvédség! Az a honvédség, melyben a legcélszerűbb szervezetben, lendületes és küzdőkész magyar lélek él! Az a honvédség, mely munkateljesítményeiben mindenkor példát ad az egész nemzetnek! Az a hadsereg, amely magyar méltósággal, elszántan várja legfelsőbb Hadurának parancsát az indulásra! Az egész nemzetben és lelkéből lelkedett gyönyörű magzatában: a magyar honvédben ég a vágy, hogy könnyes megindultsággal, — ha kell hősi lélekkel — újra felszabadítsa sanyargatott magyar milliókat!

A honvédt viszi, lendíti, sarkalja az álmok megvalósulásakor érzett nemes türelmetlensége. A Máriás lobogók halovány selymét újra csapkodni fogja a felszabadulás viharzó öröme. A felszabaduló területeken, városokban és falvakban sokat szenvedett testvéreink — ide-érezzük: várnak bennünket!

Mi pedig a szenvedőknek oltalmat, a megtért bűnösöknek megbocsátást viszünk szuronyainkkal, mert magyarok vagyunk.

De visszük az isteni Gondviselés akaratából a megújított magyar életet is, hogy ezzel ott újabb magyar erőket támasszunk fel... mindörökké!

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZÁNTÚLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

Vígyszínház

Kizárólag 16 éven felülieknek!

A legizgalmasabb bűnügyi történet:

A 13-as ház

A szerelem, a rejtély, a kanlandok érdekfeszítő lijmje:

Főszereplők: OLGA CSEHOVA, PETROVICS SZVETISZLAV

Bemutató ma!

Püspökladányban és Berettyóújfaluban tárgyal a debreceni bíróság

A debreceni kir. törvényszék Fővenyessy Sándor elnöke alatt működő büntető tanácsa ezen a héten vidéken tárgyal. Püspökladányban és Berettyóújfaluba száll ki és ott tartja meg a főtárgyalásokat. Hétfőn Püspökladányban tárgyalta a Fővenyessy tanács, kedden, szerdán Berettyóújfaluban fog, pénteken újra Püspökladányban, szombaton ismét Berettyó-

újfaluban. A tárgyalásra kerülő bűnügyek között a legtöbb kisebb jelentőségű lopás, sikaksztás, de tárgyalni fog a bíróság gondatlanságból okozott emberölés vétségét és más bűntünetet is. A főtárgyalásokat költségkímélés és könnyebbég kedvéért tárgyalja a helyszínen a debreceni büntetőtanács.

Lelkesedéssel emlékezett meg Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága Erdély egyrészen hazatéréséről

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta meg szeptember havi rendes ülését, amelyen a szokásos szakelőadói jelentéseket hallgatták meg.

Az ülés megnyitása után az elnök Lóssonczy István főispán lendületes beszédben emlékezett meg Erdély egyrészen hazatéréséről, a következőket mondván:

— Hosszú hónapok izgalmas feszültsége, áldozatos önfeláldozással teljesített munkája után végre ledőltek kelet felől is a trianoni sorompók s egy napfénytől ragyogó őszi napon megindult honvédségünk, élén Főméltóságú Kormányzó Urunkkal, hogy felszabadítsák magyar testvéreinket a 20 éves rabságból.

— Az éter hullámain hallottuk azt a mindent felülmúló lelkesedést, amivel a felszabadítottak fogadták. Mesziről összeforrt a lelkünk az övékével s szolt hálaimánk az Ur felé.

— Bocskay fejedelem hajdú vitézeinek lelkében régi képek elevenedtek fel, régi érzések lobogtak lángra. Sok-sok közös öröm és szenvedés, amit a Partium és Erdély lakóival együtt éltek át századokon keresztül.

— Ma újra itt vannak Szent István koronájának áldást hozó uralma alatt s mi legmelegebb, legőszintébb testvéri ölelésünk küldjük feléjük, s különösen azok felé, akik még mindig nem tértek vissza.

— Mély hódolattal tekintünk fel Főméltóságú Kormányzó Urunkra, akinek bölcs országolása tette lehetővé országunk megnagyobbodását. Hála tisztelettel köszöntjük Teleki Pál gróf miniszterelnököt és Csáky István gróf külügyminiszter urat, akik soha nem lankadó, kitartó áldozatos munkájukért, Meleg szeretettel fordulunk honvédségünk felé, amelynek ereje veszi vissza s tartja meg örökre az elszakított országrészeket.

— Hálával emlékezünk meg a két barátai nagyhatalomról s azok vezéreitől, akik hűséges barátságunkat a bécsi döntéssel jutalmazták.

A főispán beszédét a közigazgatási bizottság tagjai nagy lelkesedéssel fogadták.

Ugyancsak megemlékezett Erdély hazatéréséről jelentése bevezető részében Rásó István alispán, aki a nemzeti megújulás felemelő és mindent betöltő érzésének szentelt pár pillanatot a dr. Uzonyi Barna főjegyző által felolvasott jelentésében.

— Nemzeti megújulást mondtam, — jelentette ki —, mert erőnk felissült, lelkünk megacélozott, történelmi elhivatottságunk bizonyosságot nyert, önbizalmunk meghatványozódott az őrrendes események hatása alatt. A magyar igazság fényes napja újból felragyogott a történelem égén. Az augusztus 30-i bécsi ítélet keleti szomszédunkkal fennálló perünket eldöntötte. Országunk 43.000 négyzetkilométerrel ismét gyarapodott s harmadmillió magyar testvérünk kincses Erdélyünk északi részével hazatért.

— Ebben a pillanatban is dübörgő léptekkel nyomulnak előre derék katonáink Kolozsvár felé és azon át a drága Székelyföld legszélső kicsiny falujáig. Megértük a gondviselő Istenünk kegyelméből ezeket a napokat s bár fájó szívvel és síró szemekkel küldjük tovább kitarásra buzdító szavunkat azokhoz a drága magyar testvéreinkhez, akiknek a ma talán még fájóbb, mint a tegnap és akik ősi határainkkal együtt még mindig kívül maradtak a meghúzott vonalon — mégis örömlünknek és két évtizede háborgó lelkünk feltörő érzéseinek nem tudunk határt szabni, mert látjuk, hogy a magyar igazság a bécsi ítéltől egészen is győzött és győzni fog minden bizonytalanság elkövetkező jövőben is.

— Az igazság belső ereje törte szét a bilincseket és tüntette el vele a 22 esztendő multunk minden bűnét, szenvedését, szegényét. Ez elégtétel a multért és biztató remény a jövőért.

— Hálával és imádsággal borulunk le a Felséges Isten előtt, amiért elhozta igazságunk győzelmének napját, mélyéges hódolattal, rajongó szeretettel és hűséggel állunk meg kormányzónk előtt, hitet és akaratot öntött annakidején árva nemzetébe és tartotta ébren mind a mai napig, s végül a legteljesebb bizalommal visszelőttünk és vagyunk a m. kir. kormány s annak bölcs elnöke, gróf Teleki Pál önméltósága és munkáltsái iránt, akiket kormányzati működésünkben ezután még hatékonyabban támogatni fogunk az isteni igazság végső beteljesüléséig.

Vasárnap tartják meg a Szent István napról elmaradt tűzijátékot Budapesten

Elmaradnak az őszi vásárra tervezett filléres gyorsvonatok

Az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár páratlan sikere köztudomású. — Tény, hogy szeptember 8-án, a vásár első vasárnapján, kétszer annyi budapesti és négyszer annyi vidéki és külföldi látogató érkezett, mint a múlt év első vasárnapján és ez a hatalmas látogatottság állandóan fokozódik, nem is szólva arról, hogy a vidékről és a kül-

földről igényelt vásárigazolványoknak még csak egy töredékével érkezett meg a közönség Budapestre.

Szendy Károly, Budapest polgármestere elhatározta, hogy Erdély egy részének visszatérte örömeire, vasárnap, e hé 15-én rendezik meg a Gellért hegyen azt az egész nagyszabású tűzijátékot, amely a rossz időjárás miatt Szent István nap-

járól elmaradt. Tekintve, hogy a vásárigazolvány felár kedvezményével szeptember 16-ig lehet Budapestre érkezni és szeptember 22-ig lehet itt tartózkodni, egészen bizonyos, hogy az utazási kedvezményt a páratlannak ígérkező tűzijáték megtekintésére is felhasználja a közönség.

Sajnos, nem sikerült az a terv, hogy augusztus 15-én filléres gyorsvonatok is jöjjenek a vidékről Budapestre. De ez érthető is, hiszen épen a felszabadult országrészek forgalmára való tekintettel most filléres gyorsvonatokra nem engedheti át a MÁV a szükséges szerelvényeket.

Természetesen az utolsó pillanatig is rendelkezésre áll a közönségnek minden utazási és menetjegyirodában és a vásár minden tb. képviselőjénél a felárú jegy váltására és az egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító vásárigazolvány. Ilyent bárki válthat magának. Ara azok részére, akik legfeljebb 110 km-re laknak Budapesttől, P 160, akik távolabban laknak, P 250 személyenként.

A vásár hétfőn, szeptember 16-án beárul.

Megmérgezte magát az utcán

Tegnap a Simonyi úton egy férfi rosszul lett és eszméletlenül került el a sétány útján. Ertesítették a mentőket, akik kiszállították a férfit a beigyógyászati klinikára. Megállapították, hogy az illető Balla László 30 éves iparos, Debrecen, Honvéd u. 58. szám alatti lakos, aki öngyilkosságot kísérelt meg az utcán. Nagymennyiségű, ismeretlen mérget vett be és ettől lett rosszul. Életveszélyesen súlyos állapotban fekszik még most is s kihaltatni sem lehetett, így nem tudták az öngyilkossági kísérlet indítékát.

Magyar posta a visszacsatolt területen

Budapest, szept. 9. (Magyar Távirati Iroda) A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletével intézkedett arról, hogy a magyar posta állami főhatalom átvételének időpontjától kezdődően működését kiterjeszti a Magyar Szentkoronához visszacsatolt keleti és erdélyi részekre. Ennek megfelelően ezeken a területeken a magyar postára érvényes jogszabályok és díjszabások a magyar posta működésének megkezdésével egyidejűen hatályba lépnek. A miniszter az átmenetileg szükséges üzletszabályzati és díjszabályzati kérdésekben külön intézkedik.

Egyelőre nem lesz áruforgalom a Székelyfölddel

Budapest, szept. 9. (Magyar Országos Tudósító.) A Máv. igazgatósága értesíti a fuvaroztató közönséget, hogy a most visszacsatolt vasútvonalakon a honvédség bevonulása után 48 óra múlva az áruforgalmat felveszi, a székelyföldi állomásokra azonban egyelőre áru nem adható fel. Az áruforgalom feltételei azonban a törzshálózatával, tehát az áru feladása külön igazolványhoz kötve mincse. Tekintettel azonban arra, hogy a visszatérő vonalak kocsiállomással és mozdonnyal, vagyis szállítóeszközökkel egyelőre csak kisebb mértékben rendelkeznek, a szállítás csak oly keretek között történhetik, mint azt a szállítóeszközök lehetővé teszik. (MTI)

Csomagszállítás a visszatért területen

Budapest, szept. 9. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter intézkedése értelmében a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek és az ország többi része közötti kölcsönös forgalomban, valamint a visszacsatolt terület postahivatalainak egymás közötti forgalmában legfeljebb 5 kg. súlyú postacsomagok vehetők fel. A csomagok súlydíja a távolságra és tartalomra való tekintet nélkül egységesen 1 kg. súlyra 30 fillér, 5 kg. súlyig 40 fillér. A csomagokat utánvétellel terhelni nem lehet. (MTI)

HÍREK

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, fél évre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

OGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

„Aranyágyal” Bánó Andor, Piac u. 50. Telefon: 24-35. „Reménység” Dr. Gödény S. örökösei, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki uca sarok. Telefon: 29-81. „Sas” özv. Mandel Józsefné, Hatvan u. 70. Telefon: 11-93.

Hősök naplója

1914 SZEPTEMBER 10.

Vigh Lajos volt déli 32. honvéd gyalogezredbeli főhadnagy különösen kitűnt a napon veszélyes helyzetben, féltelmet nem ismerő, kiváló harcvezetésével és önfelelő tetteivel.

Rewa-Ruskától délkeletre fekvő Pogorzelsko-tól északra dülő csatában az ezred egyes részei az oroszok tüzérségi majd ezt rövidesen követő gyalogsági rajtaütése következtében megintogtak és visszavonultak. Ezt látván, a derék főhadnagy lelkes kötelességtudással ösztönöztette a szétfugasztott századokat és a hevenyészve összeállított csapatával harcra sietett. Erős keresztütbizben az ellenséget rohammal kivette állásából s több mint 100 oroszot foglyul ejtett.

Eredményes, azonnali beavatkozásának méltó jutalmul a 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapta.

Hálaadó istentisztelet Erdély visszatérése alkalmából. A debreceni Szent Anna plébániái templomban vasárnap délután hálaadó istentisztelet volt az apostoli kormányzó rendeletére Erdély egy részének visszatérése alkalmából. A debreceni, illetve a magyar katolikus egyház híveit közelebről érintette ez a visszatérés, mert az egyik leggazdagabb katolikus egyházmegye és annak székvárosa tért vissza. Te Deum után az egyházi szentbeszéd is a hazaszeretetről és Erdély visszatéréről szólt.

A róm. kat. polgári iskolák Veni Sancteja vasárnap volt. A tanítást azonban az épület tatarozási munkája miatt csak szeptember 16-án kezdik el.

Kerékpárbaleset. Koch Gyula 16 éves cipésztanuló, Sasz uca 4. szám alatti lakos hétfőn délután fél 3 órakor a Kassa úton haladt kerékpáron. Hirtelen elebeugrott egy gyermek és a kerékpár felborult. Koch leesett a kövezetre és horzsoltsébet szenvedett. A mentők kötötték be. Sérülése könnyebb. A kerékpárbaleset ügyében megindult a vizsgálat.

Hálaadó istentiszteleteket tartottak Nagyváradi templomaiban. Nagyváradról jelentik: Vasárnap Nagyvárad valamennyi templomában hálaadó istentiszteletet tartottak a városnak Magyarországhoz való visszatérése alkalmából. Az ünnepelő közönség zsúfolásig megtöltötte a templomokat. Szín pompás látvány volt, amint az istentisztelet után a ragyogó napsütésben a város pompás magyar ruhába öltözött lakossága a főbb útvonalakon hullámzott. (MTI)

Hol nyílt meg az új postahivatalok? A posta vezérgazgatósága közli, hogy szeptember 7-én és 8-án a következő helyeken nyílt meg a postahivatalok: Aknasuhatag, Aranyosmedgyes, Avassófalva, Bercányfalva, Bártfalva, Mihálydiószeg, Bikszádfürdő, Dragomirfalva, Érmihályfalva, Ersemjén, Felső-róna, Halmi-Havasmező, Izakonyha, Izsacsaf, Leordina, Mezőtelegd, Nagybánya, Nagyszalonta, Rónaszék, Rozália, Sárköz, Szamosdob, Szaplonca, Szatmárvári, Székelyhid, Szurdok, Visóroszi és Visóvölgy. (MTI)

Az egységes légoltalmi karszalagok, jelvények kötelező beszerzéséről

Irtá: NAGY JÓZSEF ny. m. kir. rendőrfőtanácsos.

A légoltalmi gyakorlatok alkalmával, az ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a légoltalmi szolgálattal különböző színű, minőségű, anyagú karszalagokat, jelvényt használtak s azok olyan silány anyagból készültek, hogy a víz behatása folytán a betű-jelvények összefolytak, nem feleltek meg rendelkezésüknek, zavart, félreértést okoztak.

Ezeknek a zavaroknak, félreértéseknek elkerülése céljából a nagyméltóságú Honvédelmi Miniszter Ur 83.100—eln. lgv. 1940. sz. alatt kiadott rendeletével az egész ország területén kötelező, egységes minőségű, méretű, színű karszalagok, jelvények használatát rendelte el, azok beszerzését 1940. évi augusztus hó 15-ével tette kötelezővé.

A rendelet meghatározza a karszalagok, jelvények, az azokon alkalmazott betűk, jelvények, számok nagyságát, színét s ezek kivételére oly nagy súlyt helyez, hogy minden egyes jelvény-típusról külön ábrát is bemutat. A rendelet megtiltja a megadott méretekől az eltérést. Elrendeli, hogy a közérdekű, a személyes légoltalmi szolgálata kötelezett személyek légoltalmi gyakorlatok kiképzés, készség tartama alatt, légoltalmi bemutatók, a szolgálatai helyre való bevonulások alkalmával csakis a szabályszerű légoltalmi karszalagokat s jelvényeket viselhetik.

A rendelet 1. §-ának második pontja értelmében légoltalmi karszalagot nem kell viselni a m. kir. rendőrségi egyenruha és fegyver viselésére kötelezett tagjainak, a hivatásos tüzoltósági tagjainak, a m. kir. államvasutak szolgálatai karszalagot viselő személyzetének. Légoltalmi parancsnoki, valamint a főkörzeti, alkörzeti jelvény viselése légoltalmi szolgálattal rájuk is kötelező.

Tekintettel a rendelet kötelező voltára s az érdekeltektől szolgáltatások nagy számára, szükségesnek látom a rendelet egyes §-ainak, pontjainak szószerinti közlését.

„2. §.

A légoltalmi karszalag és jelvények anyaga, méretei és viselésük módja.

1. A légoltalmi karszalagot az időjárás behatásának ellenálló festékekkel festett lóminőségű vászonból, vagy nemezsből kell elkészíteni. A karszalag hosszúsága 46 cm., a szélessége 9,5 cm.

2. A légoltalmi jelvényt (légoltalmi parancsnoki, körzeti, alkörzeti) 6 cm. átmérőjű, kör alakú, enyhén domború, egyik oldalán zománcozott, vagy dukkózott fém

Szeptember 25-e körül kezdődik az előadás a piarista gimnáziumban. A debreceni piarista gimnáziumban az egyik vöröskeresztes kórház nyert elhelyezést. A leszerelés befejezte és a nagytakarítások elvégzése után a piarista főgimnáziumban az iskolai évet csak szeptember 25-e körül kezdik el.

Gyors- és gépirásra iratkozzék be a Naményi Gyors- és Gépiró Iskolába. Batthyány u. 1. I. emelet. Államvizsga, állásbajhelyezés.

Félmilliárd amerikai fegyverkezesre. Hydeparkból jelentik (Reuter) Roosevelt hétfőn aláírta azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében a Csendes óceáni tengerészet és a két millió főt számláló hadsereg felszerelésére 525 millió 148 ezer dollárt fordítanak. (MTI)

Elvágta a baltával a kezét. Tóth Tibor 6 éves fiúgyermek, Kapitány uca 8. szám alatti lakásán hétfőn délután fél 2 órakor játék közben a baltával elvágta a jobb kezét és súlyosabb sérülést szenvedett. A mentők részletesítették első segélyben. A baleset ügyében megindult a vizsgálat, hogy nem-e merült fel gondatlanság.

Dr. László Erzsébet okl. közép és felső kereskedelmi isk. nyelvtanár német, francia, angol óráit megkezdte. Vörösmarty u. 14.

lap, amelynek nem zománczott (belső) oldalára kb. 3 cm. hosszú és a felerősítésére szolgáló biztosítótűt kell ráforrasztani.

3. A légoltalmi karszalagot a bal felső karon, a legfelső ruhadarabon, a légoltalmi jelvényt a karszalag rövidebb középvonalának felső végén áttűzve, a ruhához erősítve kell viselni. Két jelvény viselése esetén a parancsnoki jelvényt közvetlenül a szakaszjelvény (körzeti stb.) jelvény felett kell viselni.

3. §.

A légoltalmi karszalag színe.

1. A légoltalmi karszalag színe: a) a közérdekű légvédelemben (hatósági légoltalomban) szolgálattal teljesítő személyek részére: nemzetiszínű; az egyes színek a karszalag hosszában, annak egy-egy harmadát foglalják el.

b) Az I. és II. csoportba sorolt építményekben légoltalmi szolgálattal teljesítő személyek részére fehér, azonban a karszalag alsó és felső részére — annak teljes hosszában — 1—1 egy cm. széles nemzeti színű szalagot kell rávarrni.

c) A III. csoportba tartozó építményekben (lakóházakban, egyéb épületekben s házcsoportban) légoltalmi szolgálattal teljesítő személyek részére fehér.

2. Mindhárom légoltalmi karszalag fehér mezejének közepére vörös „Légo” felírát kell posztóból a karszalagra rávarrni, vagy annak anyagába beleszőni. A felírás hosszúsága 5 cm., magassága 2,5 cm. (Kisbetűknél ennek fele).

A ház (házcsoport) légoltalmi őrségének parancsnoka fehér színű, fekete P. K. felírású, — a helvettesei szintén fehér színű, P. K. H. felírású légoltalmi jelvényt viselnek.

Az őrségi tagjainak jelvénye:

1. a mentőőrs tagjainál fehér színű, a géni vörös keresztel;

2. a tüzoltóőrs tagjainál cinóberpiros, fekete T. ű. felírással;

3. a riasztó ügyeletésnél fűzőld színű, fekete R. i. felírással;

4. a hírvivőnél világos (fű) zöld színű, fekete S. szolg. felírással.

Aki a 83.100—eln. lgv. 1940. sz. H. M. rendeletben foglaltakat nem teljesíti, az a 16. szakasz alapján kihágást követ el és 15 napi elzárással büntetendő.

Hogy a karszalagok és jelvények hol, milyen árban szerezhetők be, erre vonatkozólag a Légoltalmi Liga (Bethlen u. 10. sz.) mindenkinek készséggel megadja a szükséges felvilágosításokat. Debrecen, 1940. szeptember 7.

Roosevelt a békéért tartat szertartásokat. Newyorkból jelenti a Stefani: Roosevelt résztvett az igazságos békéért tartott szertartáson. Kívánságára hasonló szertartást rendeztek az Egyesült Államok sok más államában is. (MTI)

A városi zenekolában a beiratkozások folynak. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—5-ig a zenekola titkári hivatalában, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető. Vár u. 1. sz. (Telefon: 23-96. sz.)

A nyilastelepi ref. egyházzsér kedden este 6 órakor ülést tart, amikor is az ősi munkaprogramot tárgyalják le és készítik elő.

Baleset zsákemelés közben. Erdei József kőfűtő, Jánosy uca 79. szám alatti lakos hétfőn délután zsákot emelt és közben jobb kezén megsérült. A mentők kötötték be sérülését.

A Magyar Távirati Iroda — Nagyváradon. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda Nagyváradon kirendeltséget létesített. A kirendeltség a mai napon megkezdte működését. A kirendeltséget ideiglenesen dr. Szilágyi Béla, az MTI szegedi kirendeltségének vezetője vezeti.

Nagy részvét mellett temették el a belügyminiszter édesapját. Pécsről jelentik: Fischer Ferenc holttestét a város és megye előkelő közönségének jelenlétében hétfőn helyezték örök nyugalomra a pécsi köztemetőben. A holttestet a Budapesten történt beszentelés után Pécsre szállították és itt a temető Szent Mihály kápolnájában ravatalozták fel. A temetésen az elhunyt gyermekei, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, vitéz Keresztes-Fischer Lajos tüzérségi tábornok, a Kormányzó főhadsegéde, vitéz Keresztes-Fischer Miklós és Fischer Vilván kívül megjelent Virágh Ferenc megyéspüspök és sokan mások.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Színházi napló

A Csokonai-színházban az idén három vándortársulatot osztottak be: I. ház Aladár és Tolnay Andor énekes és Bánky Róbert prózai együttesét, amelyek a terv szerint felváltva két és fél hónapot játszanak. A szezonnyitás időpontja egyelőre bizonytalan, mert azt tervezik, hogy a hazatért területeken is szerepelnek egy ideig a vándortársulatok ünnepi előadásokkal. A debreceni idényt előreláthatólag vitéz Tolnay Andor társulata nyitja meg.

Beleznai Unger István dunántúli társulata szombaton nyitotta meg szezonját Kaposváron, az Ördöglovas előadásával. A megnyitó előadás nagy sikere volt a kitérő együttesnek, amely kétségkívül a legerősebb a vándortársulatok között.

Kardoss Géza, az ismét önállóvá lett szegedi színház igazgatója Szolnokon készült megnyitni a szezonját. — A helyzet azonban megváltozott, mert egyelőre Hódmezővásárhelyen folytatja előadásait, ahol az új társulat szombaton este a Nótás kapitány előadásával nyitott. A társulat tagjai között van Jurik Julcsi is, aki váratlanul felbontotta budapesti szerződését és leszerződött Kardoss Gézához.

Thuróczy Gyula szeptember 14-én kezdi meg új szezonját és egy hónapig akar Egerben játszani.

Együtt feküdtek a vonat elé, de a lány az utolsó pillanatban meggondolta

Kecskemét, szeptember 9. Megrendítő öngyilkosság történt pénteken hajnalban Kecskeméten és Nagykovács között. A kétórás kocsit a vonat elé gázolt egy férfit. A vonat kerekei hosszában kettévágták az öngyilkost és összeroncsolták.

A rendőrségen jelentkezett Csejkov Mária 19 éves oroszországi születésű leány. Előadta, hogy az öngyilkos Marcinka György 38 éves úpesti bognárségéd. Az iparos hosszabb ideje udvarolt neki. Az öngyilkosság napján völgyényjelöltje nagyon lehaglott lelkiállapotban volt, hosszabb sétát tettek, moziba mentek, majd utána az egyik vendéglőben italokat fogyasztottak. Éjfél után elindultak a vasút felé és a férfi arra kérte a lányt, kövessenek el együtt öngyilkosságot, felküdjenek a vonat elé. Mikor kiértek a sínhez, a férfi a sínre fektette a lányt, majd ő maga is hosszában ráborult a vasra. Mikor a vonat közeledett, a leány megijedt, felugrott s az utolsó pillanatban kétségbeesetten el akarta vonzolni a vonat elől a férfit, az azonban görcsösen belekapaszkodott a sínbe és szidalmazta a lányt, hogy nem váltja be ígérletét. A leánynak sikerült elugrani és a kiállott izgalmaiktól eszméletlenül esett össze. A férfit a vonat kerekei halálra gázolták. Mikor a leány magához tért, jelentkezett a rendőrségen, hogy elmondja az öngyilkosság körülményeit.

SPORT

Ortnapló

A vasárnapi forduló nem hozott különösebb két nagy csapat győzelmével, a Ferencváros Kispeszt nagygyőzelemre meglepő. Eredmények: Ferencváros—DiMÁVAG 2:1. Ujpest a mérkőzés győztes gólt. Kispeszt nem tudta erőit. Elektromos—Házi Elektromos nagyobb gólt. Török s 1:1. Alacsony zés. Sal. BTC—Csepe

A bajnokság állása után:

1. Ujpest
2. WMFC
3. Ferencváros
4. SalBTC
5. Tokod
6. Gamma
- 7-8. Szeged
- 7-8. BESZKART
9. Szolnok
10. Haladás
11. DiMÁVAG
12. Elektromos
13. Törökvis
14. Kispeszt

A DVSC 5:0 (3:0) Miskolci Vasutas ellen mutatott, a gyengébben játszott ezéltt. Sidlik kap DVSC, majd Gere harmadik gólt Drak magyarsított neve felve bravurosan. Sidlik lö, majd Szabó Erdélyi hátvéd, váltak ki. A DVSC helyre került.

A többi eredmény: czi 5:1, MÁVAG—K—MOVE T. Előre 6:1, Budapesti Vas TK 5:2, Ganz—Özd

A bajnokság állása:

1. Debr. VSC
2. MÁVAG
3. Rusj
4. B. Vasutas
5. Percecs
6. Lampart
7. Ozdi MOVE
8. Miskolci VSC
9. Ganz
10. Rákóczi SE
11. M. T. Előre
12. Kassai AC
13. Mátészalka
14. Salg. SE

Megkezdődött a osztályában is. E zán NyTVE—Nagy Beregszászi FTC—Munkácsi SE—Kavári MTE—Várpa

A keleti alszöveg indult. Az első DMTE 6:1. A D volt. Gollóvó Szű illetve Török. Cs vári KMSC 2:2, Erül—Mátészalka kálóban: NyVSC

A jugoszláv—3:3 arányban dönt sárnap az elmarac bóth—Gábori, mi csec ellen győz Szentpéteri dr. M 2:6, 6:3 arányban

A magyar ju Magyarországy ny zipólóban magya pat 2:0.

Ortnapló	Atalmas	A német-
4:2 4	4:2 4	A nyilaste-
7:6 3	7:6 3	amely Mezei
8:7 3	8:7 3	let nagy bü
1:8 3	1:8 3	rozta, hogy n
1:6 3	1:6 3	nyoz a nagy
1:8 3	1:8 3	nak. A zász
1:4 3	1:4 3	Zsuzsanna n
2:12 2	2:12 2	az istentiszte
2:3 2	2:3 2	gő gyűlt össze
2:2 1	2:2 1	sége. A z
15-16	15-16	
20.000 per	20.000 per	
10.000 per	10.000 per	
4600 pen	4600 pen	
3000 pen	3000 pen	
5113	5113	
6952	6952	
685	685	
269 7396	269 7396	
500 pen	500 pen	
14757, 338	14757, 338	
53885, 633	53885, 633	
77297, 811	77297, 811	
300 pen	300 pen	
16904, 169	16904, 169	
27568, 309	27568, 309	
41183, 423	41183, 423	
46881, 496	46881, 496	
61624, 625	61624, 625	
749	749	
876	876	
Anna pl	Anna pl	
teval. A	teval. A	
Márton	Márton	
csos mu	csos mu	
növendő	növendő	
ahol az	ahol az	
meővít	meővít	
zett Erd	zett Erd	
Ezután	Ezután	
yesben Pun	yesben Pun	
endete	endete	
titás	titás	
TC	TC	

SPORT

Sportnapló

A vasárnapi forduló szürkén folyt le, nem hozott különösebb meglepetéseket, a két nagy csapat győzött, a Szeged szerencsével, a Ferencváros túlzott gólaránnyal. Kispeszt nagygólarányú veresége meglepő. Eredmények:

Ferencváros—DiMAVAG 6:3 (3:1) Finta remekelt, négy gólt lőtt. 6:1 után széppített a DiMAVAG, Berecz egy hatalmas gólt lőtt szabadrugásból. Ujpest—Szeged 2:1. Ujpest a mérkőzés utolsó percében lőtte a győztes gólt. Tokod—Kispeszt 5:1. Kispeszt nem tudja pótolni eltávozott erőit. Elektromos—Haladás 2:1 (0:0). Az Elektromos nagyobb arányban is győzhetett volna. Gamma—Szolnoki MAV 4:1 (1:0). Sokkal jobb volt a Gamma csatár-sora, Turay egy gólt lőtt. BESZKART—Törekv s 1:1. Alacsony színvonalú mérkőzés. Sal. BTC—Csepel 1:1.

A bajnokság állása a harmadik forduló után:

1. Ujpest	3	3	—	10:3	6	
2. WMFC	3	2	1	—	11:5	5
3. Ferencváros	3	2	1	—	10:5	5
4. SalBTC	3	1	2	—	4:2	4
5. Tokod	3	1	1	1	7:6	3
6. Gamma	3	1	1	1	8:7	3
7-8. Szeged	3	1	1	1	6:6	3
7-8. BESZKART	3	1	1	1	8:8	3
9. Szolnok	3	1	1	1	4:6	3
10. Haladás	3	1	—	2	7:7	2
11. DiMAVAG	3	1	—	2	12:14	2
12. Elektromos	3	1	—	2	3:6	2
13. Törekvés	3	—	1	2	2:9	1
14. Kispeszt	3	—	—	3	2:10	—

A DVSC 5:0 (3:0) arányban győzött a Miskolci Vasutas ellen. A DVSC javuló formát mutatott, a Miskolci VSC most gyengébben játszott, mint három héttel ezelőtt. Sidlik kapásgóllal vezet a DVSC, majd Gere iveli be a labdát. A harmadik gólt Drab, akinek hivatalosan magyarosított neve Dombóvári, fejelte felve bravurosan. A második felidőben Sidlik lő, majd Szabó fejel gólt. A DVSC-ben Erdélyi hátvéd, Erdei és Dombóvári váltak ki. A DVSC győzelmével az első helyre került.

A többi eredmény: Rusi—Kassai Rákóczi 5:1, MAVAG—Kassai AC 3:2, Perces—MOVE T. Előre 2:1, Lampart—Sal. SE 6:1, Budapesti Vasutas SC—Mátészalkai TK 5:2, Ganz—Ozdi VTK 3:1.

A bajnokság állása:

1. Debr. VSC	3	3	—	12:3	6	
2. MAVAG	3	3	—	12:5	6	
3. Rusj	3	2	1	—	10:5	6
4. B. Vasutas	3	2	—	1	7:3	4
5. Perces	3	2	—	1	11:5	4
6. Lampart	3	2	—	1	13:9	4
7. Ozdi MOVE	3	1	1	1	7:5	3
8. Miskolci VSC	3	1	—	2	13:6	2
9. Ganz	3	1	—	2	6:7	2
10. Rákóczi SE	3	1	—	2	8:10	2
11. M. T. Előre	3	1	—	2	3:4	2
12. Kassai AC	3	1	—	2	2:10	2
13. Mátészalka	3	—	—	3	3:23	—
14. Salg. SE	3	—	—	3	1:13	—

Megkezdődött a küzdelem az NB III. osztályában is. Eredmények: Nyiregyházián NyTVE—Nagyszőlősi Beszki 5:1, — Beregszászi FTC—Nyiregyházi KISE 4:1, Munkácsi SE—Kassai Törekvés 5:0, Ungvári MTE—Várpalánka 1:0.

A keleti alsövetségi bajnokság is megindult. Az első fordulóban DVSC II—DMTE 6:1. A DMTE erősen tartalékos volt. Góllövő Szűcs 3, Tisza 2 és Szabó illetve Török. Csapon: Csapi SE—Ungvári KMSC 2:2, Berettyóújfaluban B. Turul—Mátészalkai Vasutas TE 3:0, Nagykállóban: NyVSC—NSE 10:0.

A jügoszláv—magyar teniszmérkőzés 3:3 arányban döntetlenül végződött. Vasárnap az elmaradt párost elvesztette Asbóth—Gábori, míg Asbóth egyesben Puncsek ellen győz 4:6, 6:4, 6:1, 6:1, míg Szentpéteri dr. Máyer ellen győz 6:4, 6:1, 2:6, 6:3 arányban.

A magyar jügoszláv úszómérkőzés Magyarországot nyerte 22:18 arányban. Vízipólóban magyar csapat—Jügoszláv csapat 2:0.

A magyar—német ökölvívőverseny 8:8 arányban végződött, de kis szerencsével nyerhettek volna ökölvívóink.

A Vasutas Liga és MOVE Liga atlétikai versenyén Korompai 10:8 mp. kitudó idővel új ifjúsági csúcst állított fel és ugyanakkor megverte Pelsőzít Törekvés.

A német—finn—svéd válogatott atlétikai viadalon Helsinkiben, amely egy kis olimpiával felér, a németek vezetnek 75:69 arányban a finnek és 75:67 arányban a svédek ellen.

DHV—Vargakert FC 2:2 (0:0) Góllövő Kádár (öngól), Zs. Nagy, illetve Nagy és Urbán (11-esből). A mérkőzést e hó 8-án a Dohánygyár sporttelepén játszották le.

Felhívom a DHV játékosait, hogy 10-én délután 4 órakor a Dohánygyár sporttelepén jelenjenek meg tréningre.

A nyilastelepi egyházzászlót ad a nagybányai egyháznak

A nyilastelepi református egyházzászló, amely Mezei Béla elkészítése mellett nagy buzgósággal dolgozik, elhatározta, hogy nemzetiszínű zászlót adományoz a nagybányai református egyháznak. A zászlót a nyilastelepi Lorántffy Zsuzsánna nőegylet készíti el. Vasárnap az istentisztelet után több, mint 100 pengő gyűlt össze adakozásból a zászló költségeire. A zászlót a jövő vasárnap, szeptember 15-én áldják meg és Mihelyt a közlekedési viszonyok lehetővé teszi, népes küldöttség viszi át a zászlót Nagybányára, ahol bizonyára megatottan fogadják majd a debreceni nyilastelepi református egyházzászló kedves ajándékát. A zászlót Mezei Béla lelképásztor áldja meg.

Az osztályosorsjáték húzása

20.000 pengőt nyertek: 14851, 656329.
10.000 pengőt nyert: 48820.
4000 pengőt nyertek: 5367, 30574.
3000 pengőt nyert: 34189.
2000 pengőt nyertek: 14855, 42345, 70970, 81110.
1000 pengőt nyertek: 19153, 28982, 29871, 40623, 81351.
800 pengőt nyertek: 11143, 25391, 38054, 42745, 46851, 47184, 79822, 84291, 85748.
600 pengőt nyertek: 35905, 42147, 65659, 73209, 73903.
500 pengőt nyertek: 1686, 6899, 12699, 14757, 33883, 41441, 42761, 50497, 53312, 53885, 63310, 64358, 65361, 73961, 74318, 77297, 81198, 81303.
300 pengőt nyertek: 1897, 4475, 16399, 16904, 16991, 18514, 20747, 23722, 25979, 27568, 30972, 31348, 37002, 37010, 37938, 41183, 42368, 42765, 43254, 44077, 46412, 46881, 49070, 54970, 55056, 57009, 57421, 61624, 62975, 66319, 66597, 70196, 72356, 72951, 74926, 76304, 77722, 78287, 84976, 85340, 87626.

TANÉVMEGNYITÓ A SVETITSBEN

A debreceni Svetits Leánynevelő Intézet valamennyi tagozatának hétfőn volt a tanévet megnyitó szentmiséje a Szent Anna plébánia templomban Veni Sancteval. A misét délelőtti 9 órakor Mellau Márton pápai prelátnak, tanügyi főtanácsos mutatta be. Majd a népes intézet növendékei bevonultak az intézetbe, ahol az intézet igazgatója mondott tanév megnyitó beszédet, melyben megemlékezett Erdély egyházának visszatérőiről is. Ezután kezdetét vette az osztályok elrendezése, ma pedig már megkezdődik a tanítás is.

INGYEN REPÜLHET, AKI GYÜJTI A REPÜLŐBÉLYEGET!

Teleki Pál miniszterelnök körútra indult a felszabadult Erdélyben

Nagyvárad, szeptember 9. (MTI) Teleki Pál gróf miniszterelnök vasárnap reggel 8 órakor a Lél különvonattal Nagyváradra érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a városi és vármegyei katonai és polgári vezetőkkel. A miniszterelnök kíséretében érkezett Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, Vincze Péter miniszteri tanácsos, a minisz-

terelnök titkára, Rónai András, az Alamtudományi Intézet igazgatója, valamint vezér Náray Antal vezérkari ezredes. A miniszterelnök fogadására megjelentek a pályaudvaron a városi és vármegyei katonai és polgári vezetők. Teleki Pál gróf miniszterelnök Nagyváradról továbbfolytatja útját a felszabadult területekre.

Zászlót áldott meg a Péterfia utcai egyházzászló

A Péterfia uccai egyházzászló a nyulási iskolában vasárnap négy zászlót áldott meg. Ezeket a zászlókat már el is küldte az egyházzászló a felszabadult erdélyi részre. A zászlókat Siposs Imre református lelkész áldotta meg, aki beszédében hálát adott az Egék Urának,

hogy megengedte érni azt, hogy közel 22 évi rabtság után felszabadult Erdély egy része. Lőcsey Lajos V. éves tanító-gépzős mondott köszönetet a zászlók megáldásáért. A zászlók megáldásának ünnepségén nagyszámú közönség vett részt.

Borzalmas rablógyilkosság

Pécs, szeptember 9. Megdöbbentő kettős gyilkosság történt hétfőre virradóra Siklós községben. Ismeretlen tettesek felzörgették Vince Rózi 26 éves leányt, egy csendőrtiszt helyettes árviát, aki maga tartózkodott odabaza. Amikor a titót nyitott, földre tepertek és amikor védekezni akart, baltaapásokkal szétverték a fejét. Segélykiáltására Batinkó István 30 éves kocsi sietett a helyszínre, de a fejszecsapásokkal őt is agyonverték. A rablógyilkosok a lakást kifosztották és az áldozat kocsiján elmenekültek a rablott holmikkal. A kocsi keőbb megtalálták a határban. A nyom-

zás eddigi adatai szerint a gyilkosok ketten voltak. Zörgetésükre Vince Rózi gyanútlanul nyitott ajtót, mire a gyilkosok nekiestek és meglojtották. 'Ugyanabban a szobában, amelyben Vince Rózi lakott, egy 72 éves öregasszony is volt. A gyilkosok kloroformmal elkábították, azután a lakást kirabolták, majd a meggyilkolt lovával és szekerevel Pécs felé elmenekültek.

Pécssett a temető közelében a kocsi felgyújtották, a lovakat pedig szabadon engedték. Utána tovább menekültek. A nyomozás folyik. (MTI)

London vasárnap éjszaka történelmének legborzalmasabb légitámadásait élte át

Stockholm, szeptember 9. (NST) Az angol főváros lakosságának percnyi nyugta sincs többé s a német bombatámadások szünet nélkül követik egymást.

A fekete pénteket fekete szombat követte s a légitámadások vasárnapra virradó éjszaka is folytatódtak.

Az utolsó huszonnégy óra légitámadásairól az angol rádió a következőkben számol be:

Szombaton a késő délutáni órákban ismét heves német bombatámadás érte az angol fővárost. Számtalan német bombavetőraj érkezett vadászgépek kíséretében délkelet felől jövet. Nagy-London szomszédságába. A német támadóegységek többhelyütt sikerült áttörniök a védelmi gyűrűt.

A r dió bemozdója izgatott hangon jelentette, hogy a ledobott német bombák pokoli zajjal robbannak. Később rövid szünet állott be, nemsokára azonban újabb német repülőgépek tüntek fel a város fölött.

Az izgalmas délutánt még izgalmasabb éjszaka követte s alkonyattól egészen vasárnap hajnalig egymást követték a német bombatámadások.

Az első hivatalos tájékoztatás csak vasárnap délelőtti hangzott el a rádióban. A bemozdó közölte, hogy az angol főváros az elmúlt éjszaka történelmének leghevesebb és leghosszabb légitámadását élte át.

A német bombavető- és vadászgépek a legkülönbözőbb városrészek fölé lőtt keringtek s ugyanakkor több más német légiíraj Surrey, Kent és Essex grófságok területére dobott le bombákat.

A fővárosban a német támadások legfőbb célpontja a Themze északi partja és a keleti városrész volt, ahol a nagy raktárházak állanak. A keleti városrészben a német gyújtóbombák

számos tüzet okoztak s a tüzoltóknak és önkéntes osztagoknak egész éjszaka, sőt vasárnap egész nap nem volt pillanatnyi nyugtuk sem.

A forgalom egyes városrészekben teljesen megbénult. Az angol légvédelem a támadások tartama alatt állandóan működésben volt s meglehetősen súlyos veszteségeket szenvedett.

Olasz lapok az Erdélyi bevonulásról

Róma, szeptember 9. (MTI) A Resto del Carlino magyarországi különtudósítója szintén beszámol Nagybánya és a harmadik erdélyi körzet visszacsatolásáról.

— A lelkesedés — írja az olasz tudósító — azon a vidéken sem volt semmivel sem kisebb, mint Szatmáron és Nagyváradon. Különösen óriási volt a lelkesedés Nagybányán, ahol Európa második legnagyobb aranybányája van.

Magyarország ezeket a bányákat most tovább akarja fejleszteni.

Kiemeli az olasz lap tudósítója, hogy a magyar csapatok több helyen elérték a történelmi kárpáti határt. A román lakosság mindenütt szintén ünnepélyesen fogadja a magyar csapatokat és kifejezésre juttatja ragaszkodását a magyar hazához. Különösen meleg volt a fogadtatás a beszercei szászok részéről. A visszacsatolt területek megszervezése gyors ütemben folyik és a magyar hadsereg, valamint a vasutasok és postások bámulatraméltó munkát végeznek.

A Popolo d'Italia budapesti tudósítója kiemeli, hogy ahová a magyar rsapatok bevonulnak, a lakosság Horthy Miklós mellett a legnagyobb lelkesedéssel és szeretettel ünnepli a Ducet és Hitlert is.

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. — 7: Hírek, Közlemények. Hangszerek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Hímnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

KEDD, SEPTEMBER 10. Budapest I.

10.00 Hírek. 10.20. Mindennapi evőszökeink története. Felolvasás. 10.45 Diavetüsdítés. Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 12.00 Harangszó. — Hímnusz. — Időjárásjelentés. 12.10 Hangszerek. 12.40 Hírek. 1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30 A Rádió Szalonzenekara. 2.30 Hírek. 2.45 Műsorismertetés. 3.00 Arfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak. 4.10 Asszonyok tanácsadója. Előadás. 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Kisházyné Magyar Franciska magyar nótákat énekel. Lantos Ferenc tárogatózik, kíséri Sárközi Gyula és cigányzenekara. 6.15 Erdélyi várak. Előadás. 6.45 Jancsin Ferenc hegedül, zongorán kíséri Földes László. 7.15 Hírek magyar és román nyelven. — 7.25 Rendőrzenekar. 8.20 „Székelyföld — mindig zöld.” Székely mesék, balladák, népdalok. 9.10 Thury Gizella énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor dr. 9.40 Hírek, időjárásjelentés. 10.00 Hangszerek.

Budapest II.

5.45 Ruszin hallgatóinknak. 6.45 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7.30 Mai magyar egyházművészet. Előadás. 8.00 Hírek, ügétversenyeredmények. 8.25 Tánclemezek. 9.15 Emberek és kövek a XIV. kerületben. Előadás. 9.45 Időjárásjelentés.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől. 39690/1940. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉMNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező közbiztonsági mérlegház építésével kapcsolatosan I föld, kőműves és elhelyező; II. ács; III. bádógos; IV. asztalos; V. lakatos; VI. mázólo; VII. üveges; VIII. szobafestő; IX. kályhász; X. lapadozati; XI. világítás berendezés; XII. vízvezeték és csatornázás munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak.

A munka odaítélése után azonnal megkezdendő és 60 munkanap alatt befejezendő.

Az előírt szabályszerűen kiállított sajtókezelés aláírt ajánlat összefüze és a hátlapon cégzövege tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a Debrecen sz. kir. város közbiztonsági mérlegház építési munkáira” felirattal, pecséttel lezárt sértetlen borítékban 1940. évi szeptember hó 30-án, hétfőn délelőtt 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyújtandó be.

A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor a városi kistanácsstermben nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárásról ajánlattevők, vagy

meghatalmazottaik jelen lehetnek.

A kiírási művelet, valamint a jelen kiírt versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Női ipariskola, II. emelet 12. sz. szobájában) kaphatják meg.

Részletes felvilágosítás és a tervek megtekinthetők a műszaki ügyosztály II. em. 7. sz. helyiségében.

Debrecen, 1940 szeptember 6.

Dr. Kölcsey Sándor s. k. polgármester.

39085/1940 VI.

HIRDETÉMNY

a gabonavetőmag csávázásáról.

A jövő évi gabonatermés biztosítása érdekében szükséges, hogy a gabonavetőmagot csávázatlanul ne vesse el senki sem.

Debrecen sz. kir. város területén az érvényben levő városi szabályrendelet szerint a gabonavetőmag csávázása kötelező is. Aki ennek eleget nem tesz, kihágást követ el.

Közlöm az érdekelt gazdagözönséggel, hogy ez évben csávázás céljára részgális nem került forgalomba. A gazda a birtokában levő részgálicot ne használja fel csávázásra, hanem tartalékolja azt a gyümölcs- és szőlőbetegségek elleni védekezésre. A részgálic helyett használja a jobb és biztosabb hatású higányos vetőmagcsávázószert (nedves pácot), amelyet ez évben állami támogatás kapcsán minden beszerző helyen kilogrammonként 2 pengővel olcsóbban lehet beszerezni.

Debrecen, 1940 szeptember hó 5.

Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETÉMNY

Értesítjük a utazóközönséget, hogy a MÁV pályaudvar felé vezető villamosvonalon a városi épületével szemben levő megállóhelyet további intézkedésig a Debreceni Első Takarékpénztár épületével szembe helyeztük át.

Debrecen, 1940 szeptember 9.

Az üzletigazgatóság.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETÉMNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy e hó 10-től, keddtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar—nagyerdei vonalon az „1” és „2” irányt jelző számmal ellátott villamos kocsi csak délelőt 10 óráig és délután 4 órától pedig minden villamos kocsit „1” irányt jelző számmal ellátva a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.

Debrecen, 1940 szeptember 9.

Az üzletigazgatóság.

Megállapították a bab, lencse és borsó árát

Budapest, szeptember 7. A Hivatalos Lap vasárnapi száma közli az árelrendezés országos kormánybiztosának rendeletét a bab, lencse és hántolatlan borsó legmagasabb árának megállapításáról. A rendelet értelmében minden olyan kereskedő, aki a három terményből ez évi szeptember 8-án külön-külön egy mázsányi vagy ennél nagyobb mennyiségű készletet tart, köteles a készletét a külke-
jeleníteni. (MTI)

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készségül szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvevő a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Kiadó lakás

Egy
uccai bútorozott szoba fürdőszoba használatlalt októ. 1-re kiadó, Ajtó u. 11. 1412

Szerényebb
bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó azonnalra, — Széchenyi u. 23. I. 4. vv 1438

Bútorozott
szoba házaspár részére kiadó, Jókai ucca 16. szám.

Különbejárátú
uccai nagy szoba előszobával, bútorral vagy anélkül irodának, rendelőnek alkalmas, kiadó. Simonffy u. 51. 1443

Bútor
nélkül szoba kiadó fürdőszoba használatlalt 15-re, Püspöki palota, I. em. 3. sz. lakás. 1442

Lakást keresők

Keresek
3 szobás fürdőszobás komfortos lakást november 1-re. Címeket kérek az anyakönyvi hivatalba leadni.

Központifutés,
félemeleti szép uccai szoba 1—2 személy részére kiadó, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóban. 1421

Kétágyas
bútorozott szoba azonnalra kiadó, esetleg ellátással is. Arany János u. 19. keresztépület. 1420

Garantáltan
tisztá két egymásbanyiló uccai bútorozott szoba különbejárattal, fürdőszoba használatlalt kiadó, Széchenyi u. 12. szám.

Vétel

Fűrészport,
szárazat, nagyobb tételben keresünk megvételre. Cím a kiadóban.

Vennék
24-es, vagy 25-ös fehér gyermekhócipót. Cím a kiadóban. 1385

Veszek
mindenféle használt bútor legmagasabb árban. Hívásra házhoz megyek. Hatvan u. 27. szám. 1429

Tengerit,
50 mázsát vennék. Címeket a kiadóba kérek. 1404

Chevrolet-autó
jó állapotban 350 P-ért eladó, Csapó u. 10. 1253

Hencser,
hálók, konyhakredenc, ebédlőkredenc, vas állófogas, sifon, ágy, asztal és más bútorok olcsón eladók. Hatvan u. 7. szám. 1428

Jókarban
lévő rekamié, két nagy fotel, székek, asztal (garnitúra) jutányos árban eladó. Cím a kiadóban. 1303

Nagy
tükör, Meidinger kályha, fél mázsa képes folyóirat, villamos lámpák, másoló gép eladó, Csapó u. 10. az udvarban 1254

Rádió
és villanyszerelési vállalat, Miklós ucca 8., keresztépület. Felelőség mellett vállall villany- és rádiójavitást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Ellátás

Hungária-pensió
Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39.

Eladás

Bordóra
festett nem modern komplett ebédlőberendezés eladó. — Nyaralóba kiválóan alkalmas. Megtekinthető délután 3—5 óráig, Lorántffy u. 30. második lépcső.

500 kg-os
hiteles mérleg súlyokkal eladó. Baross u. 20. Murvai. 1445

Takaréktűzhelyek,
kétsütős, majolikás, egyszerűbbek is készen kaphatók. Kandia u. 15.

Ajánlat

Ne dobja el
öcska kalapját! 150 P-ért újjaalakítja, nyúlászorkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2663

Középiszkolai
tanulóknak szappan, fésű, brillantin olcsón a Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 1. 1390

Eladó
egy komplett ebédlő és hálóberendezés. Ugyanott szalon, matracok, ebédlőkredenc, asztal, székek és egy konyhasparherd, Szepességi u. 29. Megtekinthető délelőtt 9-11, délután 2—4-ig. 1416

Esőernyőt
legolcsóbban a készítőit ve- gyen, javítás, áthúzás, Ernyőszalon, Piac u. 77. 1324

Eltörött
dísztárgyak, nippel, vázák javítása szakszerűen olcsón, Bányai rádiósnál, Piac ucca 40. Hangya átjáró. 1410

Zománcos
asztali tűzhelyek szakszerű javítását, samottozását, kályhák samottozását, kiégett köpeny átszerelését vállalom Levencsik, Csapó u. 87. 1317

Varrónó
bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozik, Arany János u. 15. szám.

Házi
varrást vállalom, felső- és fémernyővarrást. Cím a kiadóban. 1057

Különféle

Jó
családból való leány ajánlkozik üzletbe kiszolgálni. Pénzes Irénke, Töhötöm u. 6. sz. 1441 vv

Intelligens
lakótársnót keresek 15-re. Eötvös u. 87. 1444

Varrást,
szabást úrinőknek munkáskönyvvel tanít, kötött ruhákhoz szabásmintát, tájékoztatást ad, összeállítja dr. Balázs, Rákosi Jenő u. 5.

Ügyes
nőknek otthon is végezhető kézimunkát kiadók, Textilfeldolgozó, Batthyány u. 1. 1410

Szerényigényű,
intelligens lakótársnót keresek, mindennemű varrást, javítást, harisnyatopalást készítek. József kir. herceg u. 22., kis lakás. 1192

Ingatlan

Németh
ucca (Nyilastelepen) 23. számú kétszobás szép családi ház verandával és gyümölcsösével autóbussz megállónál eladó. 1436

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. — Nyomta a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében; Nagy Károly Grafikai Müintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. sz.

fű

Ma v

A r

a S

és

Cs

Ká

Folyta

tak a p

Hivatalos jelentés
A Honvédezerl
szeptember 10-én k
A mai nap folya
kerülő területre cs
mulást hét órakor
Hivatalos jelentés
A Honvédezerl
1940 szeptember 1
Csapatunk a ma
menetcélokat, által
Választ, Bonchida

akor: lozsvárt, K
küzűtöt földön Szék
varhelyt, C
hard vo- szorost. (MTI)

Bán

Bánffyhunad, s
gyar Távirati Irod
ben előrenyomuló
hétfőn Erdély egy
jutottak. Bevonult
kére, ahol minteg
elszigetelten a ron
gek között. Kalot
ban, Bánffyhunya
védeket minden l
és szünni nem ak
gadták. Bánffyhu
kora reggeli órál
volt. Hatalmas di
a nagyközösg hat
szegi községek l
tött lovasbande
dett el. A diadalk
térig sűrű sorok
lotaszeg népe szá
tű, gyönyörű ma
kalotaszegi kö
megfakult zászló
Ezekre a zászló
esküdtek fel és r
után felszabadult
őket rejtett hely
tés értelmében
három kalotaszeg
ge is megérkezet
fátyollal. Felejth
gyönyörű viselet

10. (Ma- magyar né
s völgye- főtéren M
szülte
az
lyve
ago
mag
elt
okto
előtte
a magy
vel mon
népe nev
mányzóna
elnökek
ügyminisz
Kereszt
nos mon
majd Sze
frontha
pedig
a k
ge,
atal
dan
gött
hoz jutott batártal
küldöttse amelybe
on gyász- honvéde
ány volt a nyad la
ázó remek egész na

BESZ

Beszterce, sze
baduló erdélyi r
gyar katonaság

CE

omboló lelke